

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Finanční analýza slévárenského podniku

Financial Analysis of Foundry Business

Student: Veronika Mertensová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Blanka Poczatková, Ph.D., MBA

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání bakalářské práce

Student: **Veronika Mertensová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R020 Ekonomika podniku
Specializace: 00 Ekonomika podniku
Téma: **Finanční analýza slévárenského podniku**
Financial Analysis of Foundry Business

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoreticko-metodická východiska finanční analýzy
3. Charakteristika podniku
4. Finanční analýza hodnoceného podniku
5. Výsledky a doporučení pro podnik
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: Aspi, 2008. ISBN 978-80-7357-392-8.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3916-8.

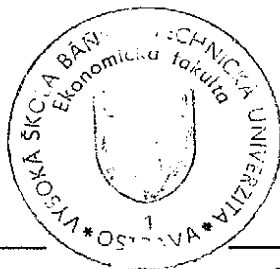
SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1830-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

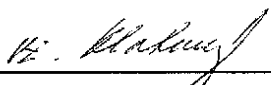
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Poczatková, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě 25. 4. 2012

.....
Veronika Mertensová

Mé poděkování patří především vedoucí bakalářské práce paní Ing. Blance Poczatkové, Ph.D., MBA, za cenné a podnětné rady a připomínky a pracovním účetního úseku slévárenské společnosti XY, s. r. o., za spolupráci a ochotné poskytnutí interních dat pro zpracování této bakalářské práce.

V Ostravě 25. 4. 2012

OBSAH

1	ÚVOD.....	3
2	TEORETICKO-METODICKÁ VÝCHODISKA FINANČNÍ ANALÝZY	4
2.1	FINANČNÍ ANALÝZA	4
2.1.1	Účel a historie finanční analýzy.....	5
2.1.2	Členění finanční analýzy	6
2.2	UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	7
2.2.1	Externí uživatelé finanční analýzy.....	8
2.2.2	Interní uživatelé finanční analýzy.....	9
2.3	ETAPY FINANČNÍ ANALÝZY	10
2.4	ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	11
2.5	METODY ZPRACOVÁNÍ FINANČNÍ ANALÝZY	14
2.6	ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	15
2.6.1	Horizontální analýza	15
2.6.2	Vertikální analýza	16
2.7	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	17
2.8	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	19
2.8.1	Ukazatele rentability	19
2.8.2	Ukazatele aktivity	20
2.8.3	Ukazatele likvidity	22
2.8.4	Ukazatele zadluženosti	23
2.8.5	Ukazatele kapitálového trhu.....	24
2.9	ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ	25
2.9.1	Pyramidové soustavy ukazatelů – Du Pontův rozklad.....	25
2.9.2	Bankrotní modely	26
2.9.3	Bonitní modely	28
3	CHARAKTERISTIKA PODNIKU	30
3.1	VÝROBA	30
3.2	ÚDAJE O SPOLEČNOSTI PRO ROK 2010	31
3.2.1	Údaje o zaměstnancích a odměnách orgánů společnosti	32
4	FINANČNÍ ANALÝZA HODNOCENÉHO PODNIKU	33
4.1	ANALÝZA ROZVAHY	33
4.1.1	Horizontální analýza aktiv	33
4.1.2	Horizontální analýza pasiv.....	35

4.1.3	Vertikální analýza aktiv.....	37
4.1.4	Vertikální analýza pasiv.....	39
4.2	ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	40
4.2.1	Horizontální analýza VZZ.....	40
4.2.2	Vertikální analýza VZZ.....	42
4.3	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	44
4.4	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	45
4.4.1	Analýza ukazatelů rentability.....	45
4.4.2	Analýza ukazatelů aktivity.....	47
4.4.3	Analýza ukazatelů likvidity.....	49
4.4.4	Analýza ukazatelů zadluženosti.....	50
4.5	ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ.....	51
4.5.1	Altmanův model.....	52
4.5.2	Tafflerův model	53
4.5.3	Model IN05.....	53
4.5.4	Kralicekův quicktest	54
5	VÝSLEDKY A DOPORUČENÍ PRO PODNIK	56
5.1	VYHODNOCENÍ ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	56
5.2	VYHODNOCENÍ ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	57
5.3	VYHODNOCENÍ SOUSTAV UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	59
6	ZÁVĚR.....	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61
	SEZNAM ZKRATEK.....	63
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	65

1 Úvod

Práce se zaměřuje na hodnocení celkového hospodaření a finanční situace podniku pomocí moderní metody finanční analýzy. Neboť finanční analýza je metoda, která mezi sebou navzájem srovnává a poměřuje získané údaje a umožňuje tak dospět k určitým závěrům o finančním hospodaření podniku, podle kterých lze následně provádět potřebná rozhodnutí.

Finanční analýzu můžeme chápat jako jakýsi rozbor dobrých a špatných tahů, které byly provedeny v minulosti a na jejich základě podnik může přijmout opatření k potlačení negativního výkonu a povzbudit výkon pozitivní.

Práce se věnuje finanční situaci konkrétního českého podniku XY, s. r. o., jehož hlavním předmětem podnikání je slévárenství, truhlářství, koupě za účelem dalšího prodeje a prodej, spadá tedy do odvětví průmyslu.

Cílem bakalářské práce je stručně popsat teorii a východiska finanční analýzy a její metody a následně je úspěšně aplikovat na vybraném podniku. Tedy zhodnotit finanční stránku slévárenského podniku XY, s. r. o. pomocí jednotlivých ukazatelů a na základě zjištěných poznatků identifikovat klady a nedostatky, zhodnotit a navrhnout možná řešení. Pro přehlednost je práce rozdělena na teoreticko-metodickou část a část praktickou.

Finanční analýza bude sestavena z údajů, které jsem získala díky ochotě zaměstnanců ekonomického úseku společnosti XY, s. r. o.

2 Teoreticko-metodická východiska finanční analýzy

V této části se bakalářská práce věnuje objasnění a vysvětlení podstaty finanční analýzy, jejímu členění, historii, etapám a jejím hlavním uživatelům.

Dále jsou zde podrobněji popsány a vysvětleny nejdůležitější metody zpracování finanční analýzy a základní ukazatele této analýzy. Rovněž obsahuje zdroje informací, bez kterých nelze finanční analýzu sestavit (rozvaha, VZZ, CF).

2.1 Finanční analýza

Neustále měnící se ekonomické prostředí vyvolává rovněž změny ve firmách, které jsou součástí tohoto prostředí. Chce-li tedy firma hospodařit se svým majetkem úspěšně, neobejde se bez rozboru své finanční situace.

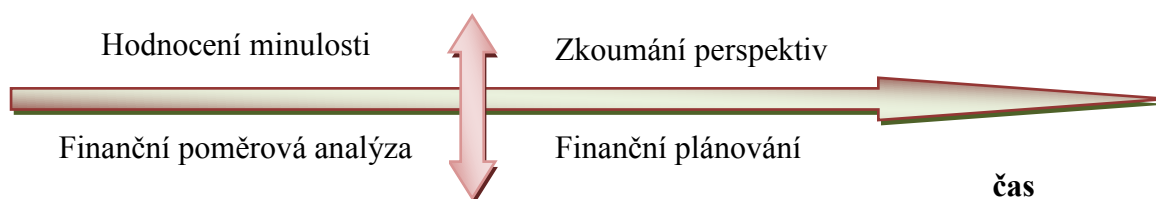
Existuje mnoho definic pojmu „finanční analýza“. Podle Růčkové „V zásadě nejvýstižnější definicí je však ta, která říká, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech“. (Růčková, 2010, s. 9).

Zjednodušeně můžeme říct, že finanční analýza firmy je v podstatě analýzou firemních financí. Finance pak představují pohyb peněžních prostředků, jejich příjmů a výdajů (Grünwald, Holečková, 2007).

Finanční analýza je důležitou součástí soustavy podnikového řízení a měla by být tedy součástí dovedností každého úspěšného finančního manažera. Je úzce spjata s finančním řízením firmy a s jeho účetnictvím. Díky účetnictví získáváme informace a data pro finanční rozhodování, které jsou zprostředkovávány základními finančními výkazy: rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích (cash flow). Účetnictví však slouží zejména pro ekonomické rozhodování, neboť nepodává úplný obraz o hospodaření a finanční situaci firmy. Proto se využívá finanční analýza.

Finanční analýza zahrnuje hodnocení nejen minulosti firmy, ale také současnosti a doporučení nejlepších možných řešení budoucího finančního hospodaření firmy. Za cíl má tedy rozpoznat finanční zdraví firmy, rozpoznat jeho slabé stránky, které by mohly podnik ohrozit a vymezit silné stránky. Jde zejména o předpověď finančních vyhlídek podniku (Holečková, 2008).

Schéma 2-1: časové hledisko hodnocení informací

Zdroj: Vlastní zpracování (RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8).

2.1.1 Účel a historie finanční analýzy

Účelem finanční analýzy je především komplexní zhodnocení finanční situace firmy. Díky ní můžeme zjistit, zda je podnik dostatečně ziskový, nebo naopak ztrátový, jakou má podnik kapitálovou strukturu, zda efektivně hospodaří se svými aktivy, zda je schopen dostát svým závazkům a mnoho dalších skutečností. Finanční manažeři mohou na základě průběžných vědomostí o finanční situaci firmy dělat správné rozhodnutí o rozmisťování volných peněžních prostředků, o rozdělování zisku, o sestavení optimální finanční struktury, o získávání finančních zdrojů či jejich poskytování a řadu dalším (Knápková, Pavelková, 2010).

Historie finanční analýzy je stejně stará jako vznik peněz. Kolébkou finanční analýzy jsou s největší pravděpodobností Spojené státy americké. V začátcích její existence se jednalo pouze o teoretické práce, které neměly žádnou spojitost s analýzou praktickou, nicméně praktické analýzy jsou využívány již několik desetiletí. Největší změnou prošly analýzy v období, kdy se dostaly na trh počítače, které upravily matematické principy a důvody jejich tvorby.

V České republice se za zrod finanční analýzy považuje toto století, kdy je poprvé v literatuře uveden pojem „analýza bilanční“ ve spise *Bilance akciových společností*, jejichž autorem je prof. dr. Pazourek.

Samotný pojem „finanční analýza“ se začal používat až po druhé světové válce nejprve v amerických a anglických zemích, u nás se objevil až kolem roku 1989. Například v Německu se stále používá označení „bilanční analýza“, neboli „bilanční kritika“ (Růčková, 2010).

2.1.2 Členění finanční analýzy

Finanční analýzu jako ostatní ekonomické kategorie lze členit podle mnoho různých způsobů. Jedním z nejdůležitějších členění je podle objektu zkoumání, které rozlišuje 4 druhy analýz:

- ☒ Mezinárodní
- ☒ Národního hospodářství
- ☒ Odvětví
- ☒ Podniku.

Mezinárodní analýza – zaměřuje se na analýzu hledisek mezinárodního charakteru, hraje důležitou roli především u firem, které podnikají v mezinárodních vztazích. Mezinárodní analýzy jsou vypracovávány specializovanými institucemi, zabývajícími se ratingem (hodnocením) dílčích ekonomik či větších firem. U těchto analýz se může projevit až dvouleté zpoždění, což je velkou nevýhodou. Informace o ratingovém hodnocení poskytuje celá řada zdrojů, od webových stránek Ministerstva financí až po ratingové agentury (Standard & Poors, Moody's nebo Moody's Investors Service pro střední Evropu).

Analýza národního hospodářství – je rovněž uskutečňována specializovanými institucemi či organizačními složkami společnosti. Podává externí informace, které zobrazují vnější prostředí firmy. Národohospodářská analýza je zdrojem dat, které popisují celkovou hospodářskou situaci – míra ekonomického růstu, míra inflace a nezaměstnanosti, úroková míra apod. Zahrnuje rovněž analýzu vývoje cen, devizových kurzů a úrokových měr včetně analýzy měnové politiky ČNB. Zmíněné ukazatele je možné nalézt například na webových stránkách České národní banky (www.cnb.cz), Ministerstva financí České republiky (www.mfcr.cz) nebo na stránkách Českého statistického úřadu (www.czso.cz).

Analýza odvětví – odvětví je definováno jako skupina subjektů (firem), které jsou si podobné z hlediska činností, které provozují (stejně technologické postupy, poskytované služby apod). V rámci analýzy odvětví se analyzují zejména odbytové možnosti, stav nasycenosti trhu, importní možnosti apod. Je nutné si uvědomit, že analýza odvětví je důležitá pro vzájemné

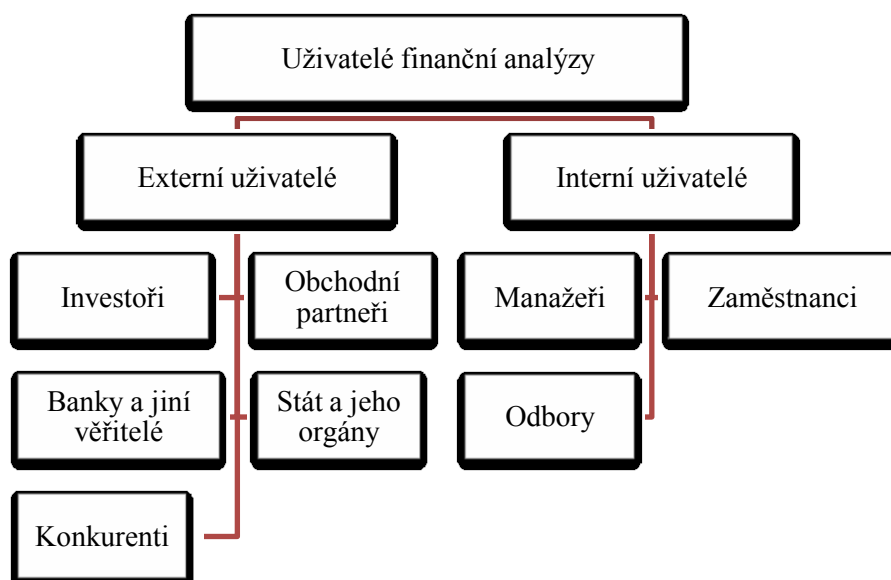
srovnání podniků. Nevýhodou této analýzy je opět značné časové zpoždění (zpravidla rok a půl) a také to, že jsou informace propočítávány pro firmy nad 100 zaměstnanců, z toho důvodu jsou nepoužitelné pro srovnání malých firem.

Analýza podniků a společností – zaměřuje se na stav společnosti a na její předpokládaný budoucí vývoj. Realizuje se jak kvalitativní (image společnosti, kvalita managementu, ekologie atd.), tak kvantitativní analýza (vychází z účetních výkazů dílčích společností). Je vhodné provádět analýzu v čase, aby bylo možné poskytovat doporučení pro management podniku, či odvozovat predikce (Růčková, 2010).

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Finanční analýza patří mezi nejdůležitější nástroje finančního řízení. Subjekty, kteří přicházejí do kontaktu s danou firmou (akcionáři, věřitelé a další externí a interní uživatelé) mají zájem o informace týkající se finanční situace podniku, aby mohli rozhodovat o specifických ekonomických úlohách. Všichni uživatelé tedy potřebují vědět, aby mohli řídit. Seznam uživatelů finanční analýzy a jejich záměrů je nejen velice rozsáhlý, ale také rozmanitý (Grünwald, Holečková, 2007).

Schéma 2-2: Přehled hlavních skupin uživatelů finanční analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování (BLÁHA, Zdenek a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3 vyd. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3).

2.2.1 Externí uživatelé finanční analýzy

Externí uživatelé finanční analýzy vychází z veřejně dostupných finančních a účetních informací a jiných zveřejňovaných zdrojů, podle kterých mohou posuzovat finanční důvěryhodnost podniku. Tyto analýzy mohou poskytovat informace o vyhlídkách a budoucím rozvoji podniku v následujících letech. Jako základní externí uživatelé jsou uváděni investoři, banky a jiní věřitelé, obchodní partneři, konkurenti, stát a jeho orgány.

Investoři – o finančně-účetní informace podniku mají především zájem akcionáři, existující investoři (majitelé firmy, společníci, popřípadě členové družstva) a potenciální investoři, kteří se na základě těchto informací rozhodují, zda umístit nebo naopak neumístit své peněžní prostředky do podniku. Investoři využívají finanční informace o firmě ze dvou úhlů – investičního a kontrolního (Holečková, 2008). Z investičního hlediska jde o využití informací pro rozhodování o budoucích investicích do konkrétního podniku. Investor posuzuje likviditu, dividendovou výnosnost, rizikovost investice atd. Kontrolní hledisko představuje kontrolu manažerů podniku akcionáři. Zajímají se o disponibilní zisk, stabilitu a likviditu podniku a o možnosti dalšího rozvoje podniku pod vedením stávajícího managementu (Grünwald, Holečková, 2007).

Banky a jiní věřitelé – hodnotí před poskytnutím úvěru či jiných půjček bonitu svých potenciálních klientů (dlužníků) a jejich schopnost splácet závazky. Hodnota bonity je stanovena analýzou finančního hospodaření podniku. Analyzuje se struktura jeho majetku a finanční zdroje, kterými je majetek financován, a především stávající a budoucí výsledky hospodaření. U střednědobých a dlouhodobých úvěrů je kromě finanční situace podniku hodnocen i investiční projekt, na který je úvěr poskytován. U krátkodobých úvěrů je prioritou likvidita, tj. porovnání krátkodobých závazků a oběžného majetku. Jistota návratnosti úvěru pak roste s růstem koeficientu likvidity.

Obchodní partneři – K obchodním partnerům řadíme dodavatele (obchodní věřitelé) a odběratele (zákazníci). Dodavatelé se zaměřují především na krátkodobou prosperitu klienta a jeho schopnost dostát splatným závazkům. Zajímají se tak zejména o likviditu a solventnost podniku. Zatímco odběratele u svých potenciálních i stávajících partnerů kladou důraz na stabilitu a schopnost hradit obchodní závazky.

Konkurenti – Konkurenční podniky se zajímají o finanční informace podobných podniků nebo celého odvětví s cílem srovnat jejich výsledky hospodaření s vlastními. Porovnává se především rentabilita, velikost tržeb, zisková marže, výše a hodnota zásob, jejich obratovost apod. Podniky nemají povinnost poskytovat finanční informace, ale jejich zatajováním nebo zkreslováním sami sebe znevýhodňují a riskují ztrátu dobré pověsti a tím i konkurenceschopnosti.

Stát a jeho orgány – využívají finančně-účetní data zejména pro statistické účely, pro potřeby kontroly v oblasti daňových povinností, v oblasti kontroly podniků se státní majetkovou účastí, podniků čerpajících dotace, nebo podniků účastnících se veřejných soutěží.

2.2.2 Interní uživatelé finanční analýzy

Interní finanční analýza je sestavována podnikovými útvary, ale rovněž přizvanými nebo povolanými subjekty jako například auditory, oceňovateli či ratingovými agenturami. Všechny tyto zmíněné subjekty mají k dispozici všechny požadované interní informace, údaje statistiky, plánu, manažerského, finančního nebo vnitropodnikového účetnictví apod. (Holečková, 2008). Mezi interní uživatele analýzy řadíme manažery, zaměstnance a odbory.

Manažeři – Podnikový management využívá informací z finanční analýzy v rámci finančního řízení podniku. Znalost výsledků finanční analýzy podniku umožňuje manažerům dělat správná rozhodnutí v oblasti získávání finančních zdrojů, při tvorbě optimální majetkové struktury, při alokaci volných peněžních prostředků či při rozdělování disponibilního zisku, ale také při rozhodování o tvorbě budoucích podnikatelských záměrů.

Zaměstnanci – Zaměstnanci společnosti mají hlavní zájem na finanční a hospodářské stabilitě daného podniku a na jeho prosperitě, neboť jim poskytuje pracovní místo a pravidelnou měsíční mzdu. Často jsou motivováni výsledky hospodaření.

Zmíněný výčet externích a interních uživatelů finanční analýzy není vyčerpávající. Existují i další zájemci o finanční analýzu, jako daňoví poradci, analytici, oceňovatelé podniku, burzovní makléři, studenti a vědci, odborové svazy, novináři, ale také z různých důvodů i nejširší veřejnost (Grünwald, Holečková, 2007).

2.3 Etapy finanční analýzy

Sestavování finanční analýzy je prováděno v dílčích etapách, které mají vždy podobný průběh. Tyto etapy lze rozlišit následovně:

1. Etapa – finanční analytik na základě výpočtu a rozboru základních ukazatelů provádí vyhodnocení výsledků a zjišťuje odchylky od normálního stavu
2. Etapa – v této etapě provádí hlubší rozbor nalezených poruch a odchylek, za pomoci využití speciálních vyšetřovacích metod a nástrojů.
3. Etapa – v poslední fázi finanční analýzy se analytik snaží identifikovat příčiny odchylek a navrhuje možnosti odstranění nežádoucího vývoje (Paták, 1999).

Někteří autoři uvádějí pouze dvě etapy členění finanční analýzy. Původní pojetí, neboli „užší pojetí“ a novodobější „širší pojetí“. Užší pojetí srovnává výsledky vypočtených ukazatelů s odvětvovými průměry, kdežto širší pojetí používá k jejich hodnocení složitější postupy. Jejich rozdíly jsou zachyceny v tabulce 2-1

Tabulka 2-1: Souhr hlavních etap finanční analýzy ve dvou pojetích

Užší pojetí	Širší pojetí
1) Výpočet ukazatelů zkoumaného podniku	1a) Výběr srovnatelných podniků 1b) Příprava dat a ukazatelů 1c) Ověření předpokladů o ukazatelích
2) Srovnání hodnot ukazatelů s odvětvovými průměry	2a) Výběr vhodné metody pro analýzu a pro hodnocení ukazatelů 2b) Zpracování vybraných ukazatelů 2c) Hodnocení relativní pozice podniku
3) Analýza časových trendů	3a) Identifikace modelu dynamiky
4) Hodnocení vzájemných vztahů ukazatelů pomocí pyramidové soustavy	4a) Analýza vztahů mezi ukazateli 4b) Pyramidové funkční vazby 4c) Vzájemné korelace ukazatelů 4d) Identifikace modelu vztahů
5) Návrh na opatření ve finančním plánování a řízení	5a) Variantní návrhy na opatření 5b) Odhady rizik jednotlivých variant

Zdroj: Vlastní zpracování (KOVANICOVÁ, Dana a Pavel KOVANIC. *Poklady skryté v účetnictví, Díl II: Finanční analýza účetních výkazů*. Praha : Polygon, 1997. 288 s. ISBN: 80-85967-56-1).

2.4 Zdroje informací pro finanční analýzu

Úspěšnost finanční analýzy je podmíněna kvalitními zdroji informací. Tyto zdroje by měly být nejen kvalitní, ale také komplexní (Růčková, 2010). Jak tvrdí Holečková: „*Finanční analýza potřebuje velké množství dat z různých informačních zdrojů a různé povahy, které lze rozdělit do tří hlavních skupin:*“ (Holečková, 2008, s. 19).

1. **Zdroje finančních informací** – čerpají jak z vnitřních zdrojů (účetní výkazy finančního a vnitropodnikového účetnictví, informace finančních analytiků a manažerů podniku, výroční zprávy), tak z vnějších finančních zdrojů (prospekty cenných papírů, burzovní zpravodajství apod.).
2. **Kvantifikované nefinanční informace** – jedná se především o oficiální podnikovou a ekonomickou statistiku, kalkulace, podnikové plány, rozborů budoucího vývoje techniky a technologie a další podnikové evidence (produkce, poptávka, zaměstnanost).
3. **Nekvantifikované informace** – řadíme zde zprávy vedoucích pracovníků, auditorů, komentáře manažerů, odborný tisk a nezávislá hodnocení (Holečková, 2008).

Data pak můžeme definovat jako klíčovou, výchozí součást postupných kroků finanční analýzy, jimiž jsou (Grünwald, Holečková, 2007):

1. data,
2. metody analýzy,
3. provedení analýzy,
4. interpretace výsledků analýzy,
5. syntéza a formulace závěrů a úsudků.

Základní data jsou pak nejběžněji čerpána z účetních výkazů. Informace z těchto výkazů tedy využívá celá řada externích a interních uživatelů. Účetní výkazy můžeme rozdělit do dvou oddílů: účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové.

Finanční účetní výkazy - řadíme mezi externí výkazy, protože jsou zdrojem informací především pro externí uživatele. Poskytují přehled o tvorbě a využití výsledku hospodaření, o

peněžních tocích, o stavu a struktuře majetku a zdrojích jeho krytí. Lze je označit za základní informace pro tvorbu podnikové finanční analýzy.

Vnitropodnikové účetní výkazy – jsou vyvolány na základě vnitřních potřeb každého podniku a na rozdíl od účetních výkazů finančních nemají právně závaznou úpravu. Používání těchto výkazů vede ke zpřesnění výsledků finanční analýzy a k eliminaci rizika odchylky do skutečnosti (Růčková, 2010).

Samotné výstupy z účetnictví ještě nepodávají úplný obraz o hospodaření a finanční situaci podniku, o jeho hrozbách, nebezpečích, trendech či o jeho silných a slabých stránkách, proto se zpracovává finanční analýza (Holečková, 2008). Pro její kvalitní a úspěšné sestavení jsou důležité zejména následující účetní výkazy:

- ☒ rozvaha,
- ☒ výkaz zisku a ztráty,
- ☒ výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků
- ☒ příloha k účetní závěrce (Růčková, 2010).

▪ **Rozvaha (balance)**

Rozvaha (balance) je základním účetním výkazem každého podniku, která nám podává informace o majetku podniku a zdrojích jeho krytí (financování). Sestavuje se vždy ke zvolenému určitému časovému okamžiku, nejčastěji k poslednímu dni účetního období, v peněžním vyjádření. Vždy musí platit, že aktiva se rovnají pasivům.

Majetek (aktiva) je členěn na dlouhodobý majetek, který je v podniku používán zpravidla po dobu delší než 1 rok a postupně se opotřebovává. Opotřebení je pak v účetnictví zachyceno formou odpisů (Konečný, 2004). Naopak oběžný majetek představuje majetek krátkodobý, který je určen k přechodnému používání, ke spotřebě (Holečková, 2008).

Finanční zdroje podniku neboli kapitál je v rozvaze zachycen na straně pasiv. Strana pasiv je členěna z hlediska vlastnictví na vlastní a cizí zdroje (Růčková, 2010). Členění aktiv a pasiv je zachyceno v následující tabulce.

Tabulka 2-2: Struktura rozvahy

AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy,...
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	VH minulých let
		A.V.	VH běžného účetního období
C.	Oběžná aktiva	B.	Cizí zdroje
C.I.	Zásoby	B.I.	Rezervy
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.III.	Krátkodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: Vlastní zpracování (KNÁPKOVÁ Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4).

▪ Výkaz zisku a ztráty (VZZ)

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka) zachycuje v písemné podobě náklady, výnosy a výsledek hospodaření za určité období. Zaznamenává tak pohyb výnosů a nákladů, nikoliv pohyb skutečných příjmů a výdajů, které byly v daném období realizovány.

Výsledovka informuje o úspěšnosti hospodaření podniku a o výsledku, kterého podnik za určité období dosáhl. Je založen na akruálním principu, což znamená, že transakce jsou zaznamenávány a vykazovány v období, jehož se časově a věcně týkají. VZZ umožňuje reagovat na změny ve firmě i v jeho okolí rychleji než rozvaha, neboť rozvaha obsahuje kumulované údaje za celá léta, zatímco výsledovka pouze za rok jeden (Holečková, 2008).

▪ Přehled o peněžních tocích (Cash flow)

Cash flow představuje zjednodušeně přebytek nebo úbytek peněžních prostředků a zároveň vysvětluje důvody, proč k nim došlo. Hlavním důvodem sestavování přehledu o peněžních tocích je to, že poskytuje podrobné údaje o výsledních finančního řízení podniku (Knapková, Pavelková, 2010). Peněžní tok se člení na: provozní činnost, investiční činnost a finanční činnost (Holečková, 2008).

▪ Příloha k účetní závěrce

Příloha k účetní závěrce se sestavuje popisným způsobem nebo ve formě tabulek. Obsahuje údaje, které vysvětlují a doplňují informace uvedené v rozvaze (bilanci) a výkazu zisku a ztráty. Dále obsahuje například informace o účetní jednotce, zakladatelých (zřizovatelých), účetním období, použitých účetních metodách a mnoho dalších.

2.5 Metody zpracování finanční analýzy

V současnosti umožnil rozmach matematických, ekonomických a statistických věd vzniku řady metod, které je možné použít v rámci finanční analýzy k hodnocení finanční situace podniku. Při sestavování finanční analýzy musíme vhodně zvolit metodu analýzy, ve které by mělo být zohledněno hledisko účelnosti, nákladnosti a spolehlivosti.

Finanční analytik sestavuje finanční analýzu vždy na zakázku. Účelovost tedy znamená, že analytik na základě zadaného cíle musí vhodně zvolit soustavu ukazatelů tak, aby výsledná analýza sloužila účelu, pro který byla tvořena. Její tvorba je spojena s celou řadou nákladů na čas a kvalifikovanou práci odborníka, které by měly být přiměřené návratnosti. Za spolehlivou finanční analýzu můžeme považovat tu, která vychází z kvalitních a spolehlivých vstupních dat. Čím spolehlivější budou informace, tím spolehlivější bude finanční analýza (Růčková, 2010).

Dle použitých metod a zpracovávaných dat rozlišujeme dva přístupy k finanční analýze:

- ☒ Kvalitativní, tzv. fundamentální analýza
- ☒ Kvantitativní, tzv. technická analýza.

▪ Fundamentální analýza

„Fundamentální analýza je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků (nejen pozorovatelů, ale i přímých účastníků ekonomických procesů), na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy.“ (Sedláček, 2011, s. 7). Patří sem například SWOT analýza, metoda balanced scorecard nebo Argentiho model.

▪ Technická analýza

Technická analýza využívá ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat matematické a statistické metody, jejíž výsledky následně porovnává.

Podle dat, která využívá, a podle účelu, ke kterému slouží, se rozlišuje:

- ☒ Analýza absolutních dat (stavových i tokových)
- ☒ Analýza rozdílových ukazatelů
- ☒ Analýza poměrových ukazatelů
- ☒ Analýza soustav ukazatelů.

2.6 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů zahrnuje tzv. horizontální a vertikální rozbor účetních výkazů. Tuto analýzu můžeme označit jako výchozí bod pro finanční analýzu. Oba postupy umožňují posuzovat a hodnotit absolutní a relativní změny v dílčích položkách účetních výkazů během několika let, ideálně během tří a více let (Kislingerová, Hnilica, 2005).

2.6.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza nebo také analýza vývojových trendů porovnává změny položek jednotlivých výkazů (rozvaha, VZZ, cash flow) v čase. Porovnávání těchto položek se provádí po řádcích, proto název horizontální analýza (Sedláček, 2011). Vypočítává se jak absolutní výše, tak její procentní změna k výchozímu roku. Vypracovaná horizontální analýza nám dává odpověď na dvě základní otázky (Holečková, 2008):

1. O kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase? – (absolutní změna).
2. O kolik % se změnila příslušná položka v čase? – (procentní změna).

Technika rozboru horizontální analýzy se provádí ve dvou krocích (absolutní a procentní změně) a vypadá následovně:

1. Vypočteme rozdíl hodnot z obou po sobě jdoucích období (absolutní výše změny)

$$\text{Absolutní změna} = \text{hodnota}_t - \text{hodnota}_{t-1}$$

2. Vyjádříme ho procentem k hodnotě výchozího roku

$$\text{Procentní změna (\%)} = (\text{absolutní změna} / \text{hodnota}_{t-1}) * 100.$$

Kromě změny procentní můžeme tuto změnu vyjádřit pomocí indexu a to buď řetězovým nebo bazickým indexem. Bazické indexy vzájemně porovnávají hodnoty konkrétního ukazatele v dílčích obdobích s výslednou hodnotou téhož ukazatele se stále stejným obdobím (základním). Na rozdíl řetězové indexy výsledné hodnoty v jednotlivých obdobích porovnávají vždy s obdobím předcházejícím (Holečková, 2008).

2.6.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza (taky procentní rozbor, strukturální analýza) navazuje na horizontální analýzu a zjišťuje procentní podíl jednotlivých dílčích položek výkazů k zvolenému základu. Pracuje vždy pouze s jedním obdobím. Za základ (= 100 %) se považuje v rozvaze suma aktiv (pasiv) a u výkazu zisku a ztráty se jako základ pro procentní vyjádření obvykle používá suma výnosů nebo tržeb (Sedláček, 2011).

Označení vertikální analýza vzniklo proto, že pracuje s účetními výkazy v jednotlivých letech shora dolů (ve sloupcích) a nikoliv napříč jednotlivými roky. Analýzu rozvahy je pak možné rozdělit na analýzu majetkové struktury a finanční struktury (Knapková, Pavelková, 2010).

Díky sestavené vertikální analýze vypočtené za několik po sobě jdoucích období je zřejmé, co se v konkrétním podniku odehrává, jaká je jeho majetková a kapitálová struktura a do jaké míry tato struktura odpovídá při porovnávání se srovnatelnými podniky obvyklému standardu nebo v čem se naopak odlišuje.

Vertikální analýza není závislá na meziroční inflaci, což znamená, že může srovnávat výsledky analýz v různých letech. Zároveň umožňuje srovnání podniků rozdílných velikostí. Nevýhodou této analýzy je pak nemožnost odkrývat příčiny a důvody změn, dále nestálost absolutní základny, kdy vykazované údaje se následkem této změny základny mohou stát obsahově nesrovnatelné (Kislingerová, Hnilica, 2005).

2.7 Analýza rozdílových ukazatelů

Za absolutní ukazatele lze také považovat tzv. rozdílové ukazatele, které slouží k analýze a řízení finanční situace podniku (především jeho likvidity). Vypočítají se jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů a často se označují jako finanční fondy (Holečková, 2008).

Pojem „fond“ je ve finanční analýze chápán jako shrnutí určitých stavových položek vyjadřujících aktiva nebo pasiva, respektive jako rozdíl určitých položek aktiv na jedné straně a určitých položek pasiv na straně druhé. Takový rozdíl je obvykle označován jako čistý fond. K nejčastěji používaným rozdílovým ukazatelům patří níže výjmenované.

▪ Čistý pracovní kapitál (net working capital)

Čistý pracovní kapitál neboli provozní (provozovací) kapitál je nejčastěji využívaným rozdílovým ukazatelem, který se vypočte jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky (dluhy). Má významný vliv na platební schopnost podniku (Sedláček, 2011).

„Má-li být podnik likvidní, musí mít potřebnou výši relativně volného kapitálu, tzn. přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad krátkodobými zdroji. Čistý pracovní kapitál představuje tu část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem.“ (Knapková, Pavelková, 2010, str. 81). Konstrukce čistého pracovního kapitálu je znázorněna v následujícím schématu.

Schéma 2-3: Tvorba čistého pracovního kapitálu

A ROZVAHA P		
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál	Dlouhodobý kapitál
	Cizí kapitál dlouhodobý	
ČPK		
Oběžný majetek	Cizí kapitál krátkodobý	

Zdroj: Vlastní zpracování (KNÁPKOVÁ Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. 208 s. ISB 978-80-247-3349-4).

U čistého pracovního kapitálu nelze určit jeho „**správnou výši**“, ovšem měl by nabývat kladných hodnot. Rovněž neplatí, že čím více, tím pro podnik lépe. ČPK je ovlivňován nejen průběhem výroby, ale také průběhem nákupu a prodeje (Kislingerová a kolektiv, 2004).

Tento ukazatel představuje jakýsi „finanční polštář“. Umožňuje nám odpovědět na otázku, zda by byl podnik schopen zajistit svůj provoz ze zbylých peněz, pokud by byl nucen zaplatit veškeré své krátkodobé dluhy.

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé cizí zdroje} \quad \text{vzorec 2-1: ČPK}$$

▪ Čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond)

Určují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Vypočítají se jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky, které můžeme zjistit z výročních zpráv společností.

Pohotové peněžní prostředky zahrnující pouze hotovost a peníze na běžných účtech pak vytvářejí nejvyšší stupeň likvidity. Méně přísná modifikace zahrnuje také peněžní ekvivalenty (např. směnky, šeky, krátkodobé cenné papíry), neboť v podmínkách fungujícího kapitálového trhu jsou rychle přeměnitelné na peníze. (Sedláček, 2011).

Výhodou ukazatele čistých pohotových prostředků je jeho nízká souvislost s oceňovacími technikami používanými v podniku. Externí analytici nemají potřebné údaje pro výpočet tohoto ukazatele, neboť publikované účetní závěrky tyto údaje neposkytují.

$$\text{ČPP} = \text{pohotové fin. prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad \text{vzorec 2-2: ČPP}$$

▪ Čistý peněžní majetek (peněžně – pohledávkový finanční fond)

Čistý peněžní majetek představuje určitý kompromis mezi výše zmíněnými rozdílovými ukazateli likvidity. Tento fond kromě pohotových prostředků a jejich ekvivalentů zahrnuje do oběžného majetku také krátkodobé pohledávky (Holečková, 2008).

Tento ukazatel na rozdíl od peněžně finančního fondu lze bez problému z publikovaných účetních výkazů vypočítat a vyhodnotit.

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobá pasiva}$$

$$\text{vzorec 2-3: ČPM}$$

2.8 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele patří mezi nejoblíbenější a také nejpoužívanější ukazatele finanční analýzy, neboť vycházejí výhradně z údajů ze základních účených výkazů (rozvaha, VZZ). Využívá tedy veřejně dostupné informace, které umožňují získat rychlý a levný obraz o základních finančních charakteristikách podniku (Sedláček, 2011).

Vypočítávají se jako podílové (dávají do poměru část celku a celek), nebo jako vztahové ukazatele (dávají do poměru samostatné veličiny). Srovnávat mezi sebou můžeme pouze ty položky výkazů, mezi kterými existuje určitá souvislost. Pomocí analýzy poměrových ukazatelů můžeme provádět mezipodnikové srovnávání a mohou být také popřípadě využity jako vstupní data ekonomických a matematických modelů (Kislingerová a kolektiv, 2004).

Mezi nejpoužívanější poměrové ukazatele patří:

- ☒ rentability,
- ☒ aktivity,
- ☒ likvidity,
- ☒ zadluženosti,
- ☒ kapitálového trhu.

V této bakalářské práci jsou vypočítány a shodnoceny všechny zmíněné poměrové ukazatele kromě ukazatelů kapitálového trhu. Z toho důvodu, že tyto ukazatele se používají pouze v případě, že společnost má veřejně obchodovatelné akcie a v mé práci provádím analýzu společnosti s ručením omezeným.

2.8.1 Ukazatele rentability

Rentabilita (též výnosnost vloženého kapitálu) je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, resp. dosahovat zisku za použití investovaného kapitálu. Ziskovost stále patří mezi hlavní kritéria, které rozhodují o investicích a zároveň patří k nejdůležitějším charakteristikám společnosti.

Ukazatele rentability poměřují vždy zisk k nějaké srovnávací základně a odlišují se podle druhu dosaženého zisku (EAT, EBT, EBIT) v čitateli a podle vloženého kapitálu ve jmenovateli zlomku. Nejpoužívanější ukazatele rentability jsou uvedeny níže (Růčková, 2010).

- **Rentabilita celkového kapitálu (ROA - return on assets)**

Jedná se o důležitý ukazatel, který poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání, přičemž nezáleží, z jakých zdrojů byla činnost financována. Výhodou použití EBITu v čitateli je možnost měřit výkonnost podniku bez vlivu zadlužení a daňového zatížení.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}$$

vzorec 2-4: rentabilita celkového kapitálu

- **Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on equity)**

Ukazatel rentability vlastního kapitálu vyjadřuje výnosnost kapitálu, který do podniku vložili jeho vlastníci (akcionáři, společníci a další investoři). Ukazatel ROE by měl být vyšší než než úroky, které by investoři mohli získat obdržel při jiné méně rizikové formě investování. Obecně by mělo platit následující: $ROE > ROA > \text{úroková míra}$.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

vzorec 2-5: rentabilita vlastního kapitálu

- **Rentabilita tržeb (ROS – Return on sales)**

Ukazatel vyjadřuje, kolik zisku v korunách připadá na 1 korunu tržeb (ziskovou marži). Zisk ve zlomku může mít podobu zisku po zdanění, zisku před zdaněním nebo EBIT - zisk před zdaněním a odečtením úroků (Knapková, Pavelková, 2010).

$$ROS = \frac{Zisk}{Tržby}$$

vzorec 2-6: rentabilita tržeb

2.8.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity nás informují, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Přebytkem aktiv vznikají zbytečné náklady a tím nízký zisk. Naopak jejich nedostatek vyvolává náklady, které podniku vznikají z ušlých výnosů (Růčková, 2010).

Tyto ukazatele řadíme do tzv. kombinovaných ukazatelů, protože k výpočtu je nutná znalost informací jak z rozvahy, tak z výkazu zisku a ztráty. Tyto ukazatele mohou být vyjádřeny ve dvou podobách:

1. Rychlost obratu („obrátočnost“) – představuje počet, tj. kolikrát se určitá položka „obráť“ v tržby za určité období, obvykle jede rok.
2. Doba obratu – vyjadřuje počet dnů, které jsou nutné k uskutečnění jednoho obratu (Holečková, 2008).

Ukazatel **průměrných tržeb** je ukazatel, jehož hodnotu je zapotřebí znát pro výpočet několika dalších ukazatelů aktivity a odpovídá nám na otázku, jaké tržby v průměru připadají na jeden den v roce. Pro zjednodušení se délka roku stanovila na 360 dní. Průměrné denní tržby vypočteme, když celkové roční tržby vydělíme 360 dny (suma tržeb / 360 dnů).

▪ **Vázanost celkových aktiv**

Pomocí tohoto ukazatele můžeme měřit výrobní efektivnost firmy. Obecně platí, čím nižší hodnota, tím lépe => aniž by podnik musel zvyšovat zdroje, výroba roste.

$$\text{Vázanost celových aktiv} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Roční tržby}} \quad \text{vzorec 2-7: vázanost celových aktiv}$$

▪ **Obrat aktiv**

Vyjadřuje, kolikrát se celková aktiva obrátí do tržeb za rok. Každý podnik by se měl snažit o co nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele. Obecně se uvádí, že obrat aktiv by měl dosahovat minimálně hodnoty 1. Aktiva v čitateli lze také rozdělit na oběžný nebo dlouhodobý majetek.

$$\text{Obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}} \quad \text{vzorec 2-8: obrat aktiv}$$

▪ **Doba obratu pohledávek**

Doba obratu pohledávek udává průměrnou dobu (počet dnů), během které podnik musí čekat na inkaso plateb za své již provedené tržby. Podnik by se měl snažit o co nejkratší dobu inkasa (záleží na politice podniku). Za výbornou dobu obratu pohledávek lze v praxi považovat 14 dní a za příliš neuspokojivou více jak 70 dní. Počet dnů se však také odvíjí od toho, jaké druhy pohledávek jsou do výpočtu zahrnuty (krátkodobé, dlouhodobé, z obchodních vztahů či jejich suma apod.).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Průměrné denní tržby}} \quad \text{vzorec 2-9: doba obratu pohledávek}$$

▪ Doba obratu zásob

Představuje průměrnou dobu (počet dnů), po kterou jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby (materiál, suroviny) nebo do doby jejich prodeje (zásoby vlastní výroby).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Průměrné denní tržby}} \quad \text{vzorec 2-10: doba obratu zásob}$$

▪ Doba obratu závazků

Výsledná hodnota udává dobu od vzniku závazku do doby jeho splacení. Hodnota ukazatele by měla být rovna nebo větší než hodnota doby obratu pohledávek (Sedláček, 2011).

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Závazky vůči dodavatelům}}{\text{Tržby}/360} \quad \text{vzorec 2-11: doba obratu závazků}$$

2.8.3 Ukazatelé likvidity

Charakterizují schopnost podniku hradit své závazky. „*Ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čitatel), s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel).*“ (Knapková, Pavelková, 2010, str. 89). Můžeme říct, že likvidita je základní podmínkou dlouhodobé existence podniku, chce-li podnik fungovat, musí být „přiměřeně“ likvidní. A to z toho důvodu, že k zajištění likvidity musí podnik vázat určité prostředky v oběžném majetku, pohledávkách, zásobách, na bankovních účtech a pokladně.

Oběžný majetek můžeme z hlediska likvidnosti rozdělit do tří skupin:

1. likvidní prostředky 1. stupně, tj. finanční majetek,
2. likvidní prostředky 2. stupně, tj. krátkodobé pohledávky,
3. likvidní prostředky 3. stupně, tj. zásoby (Grünwald, Holečková, 2002).

▪ Běžná likvidita

Ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje podniku. Jednoduše řečeno, vyjadřuje kolikrát by byl podnik schopen uhradit své závazky, kdyby veškerá aktiva proměnil na peníze (tato definice je stejná u všech 3 typů likvidity, liší se pouze v tom, že další stupně se očišťují o méně likvidní oběžná aktiva). Výsledná hodnota by se měla pohybovat v intervalu 1,5 – 2,5 (Růčková, 2010).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad \text{vzorec 2-12: běžná likvidita}$$

▪ Pohotová likvidita

Pohotová likvidita má stejné charakteristiky jako likvidita běžná s tím rozdílem, že nepočítá se zásobami, které představují nejméně likvidní položku aktiv. Výsledek ukazatele by měl odpovídat intervalu 1 – 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad \text{vzorec 2-13: pohotová likvidita}$$

▪ Okamžitá likvidita

Vyjadřuje poměr nejlikvidnějších složek aktiv (peněžních prostředků a krátkodobých cenných papírů). Ukazatel by se měl pohybovat v rozmezí 0,2 – 0,5 (Holečková, 2008).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Hotovost} + \text{kr. cenné papíry}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad \text{vzorec 2-14: okamžitá likvidita}$$

2.8.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti měří rozsah, v jakém podnik využívá k financování své činnosti cizí zdroje. Cílem analýzy zadluženosti je stanovit optimální kapitálovou strukturu podniku (Růčková, 2010). Tedy optimální poměr mezi cizími a vlastními zdroji. Velikost poměru závisí nejen na odvětví a oboru podnikání, ale také subjektivním postoji podnikatele či manažerů, na výnosnosti podniku, velikosti a stabilitě tržeb aj. (Sedláček, 2001).

Zadluženost není pouze negativní charakteristika, ale do určité výše může být pro podnik užitečná, neboť cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní (Knapková, Pavelková, 2010).

▪ Celková zadluženost

Celková zadluženost patří mezi základní ukazatele zadluženosti. Doporučená hodnota ukazatele je 30 – 60 %. Je ovšem nutné respektovat odvětví, ve kterém se podnik nachází.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}} \quad \text{vzorec 2-15: celková zadluženost}$$

▪ Míra zadluženosti

Má stejnou vypovídací schopnost jako celková zadluženost. Oba ukazatele rostou s růstem dluhů podniku, s tím rozdílem, že celková zadluženost roste lineárně a koeficient zadluženosti roste exponenciálně až k nekonečnu (Sedláček, 2011).

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad \text{vzorec 2-16: koeficient zadluženosti}$$

▪ Kvóta vlastního kapitálu

Jedná se o doplněk k ukazateli celkové zadluženosti, přičemž jejich součet by měl být roven 1. Ukazatel udává nezávislost podniku.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva celkem}} \quad \text{vzorec 2-17: kvóta vlastního kapitálu}$$

2.8.5 Ukazatele kapitálového trhu

Jedná se o ukazatele, které zachycují reálné ocenění společnosti, pomocí nich trh hodnotí předešlou činnost společnosti a jeho budoucí výhled.

Pokud je podnik obchodován na kapitálovém trhu, investoři k posuzování jeho finanční situace využívají (kromě výše zmíněných ukazatelů rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti), následující ukazatele uvedené v tabulce 2-3 (Sedláček, 2011).

Tabulka 2-3: Vzorce pro výpočet ukazatelů tržní hodnoty

Ukazatel	Způsob výpočtu
Účetní hodnota akcie	Vlastní kapitál / Počet emitovaných akcií
Zisk na akcii (EPS)	Čistý zisk / Počet emitovaných akcií
Dividenda na akcii	Dividenda z kmen. akcií / Počet emit. Akcií
Dividendový výplatní poměr	Dividenda na 1 akcii / Čistý zisk na 1 akcii
Poměr tržní ceny akcie k zisku (P/E ratio)	Tržní cena akcie / Zisk na akcii

Zdroj: Vlastní zpracování (SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6).

2.9 Analýza soustav ukazatelů

Analýza soustav ukazatelů, nebo-li souhrne indexy hodnocení slouží k posouzení celkové finančně-ekonomické situace podniku pomocí jednoho čísla.

Při vytváření souhrnných indexů se rozlišují:

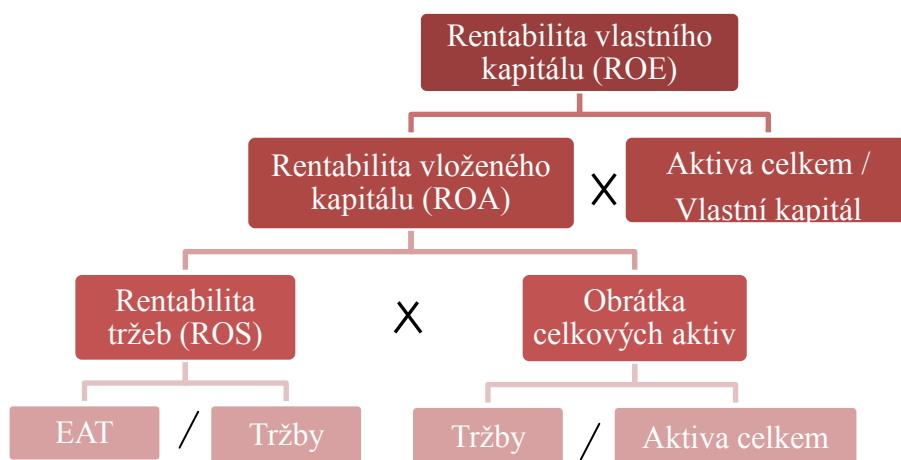
1. Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů, u nichž mezi nejpoužívanější patří pyramidové soustavy ukazatelů
2. Účelově vybrané skupiny ukazatelů, jejichž cílem je kvalitně diagnostikovat finanční zdraví podniku, resp. předpovědět jeho krizový vývoj. Řadí se sem bonitní a bankrotní modely (Sedláček, 2011).

2.9.1 Pyramidové soustavy ukazatelů – Du Pontův rozklad

Cílem pyramidových soustav je popsat vzájemné závislosti dílčích ukazatelů a analyzovat vnitřní vazby v rámci jedné pyramidy. Pomocí Du Pontova rozkladu můžeme určit základní složky, které ovlivňují rentabilitu vlastního kapitálu. Jakákoliv změna jednoho ukazatele se projeví v celé vazbě (Růčková, 2011).

Každá pyramida obsahuje jeden tzv. **vrcholový ukazatel**, tento ukazatel se pak dále rozkládá na ukazatele dílčí viz obrázek níže.

Schéma 2-4: Du Pont rozklad

Zdroj: Vlastní zpracování (RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8).

2.9.2 Bankrotní modely

Bankrotní modely čerpají ze skutečných údajů a zkoumají, zda podnik do určité doby zbankrotuje. Jejich cílem je tedy včas varovat firmu před možným úpadkem. Do skupiny bankrotních modelů řadíme například (Holečková, 2008):

- ☒ Altmanovo Z-skóre
- ☒ Model IN – Index důvěryhodnosti
- ☒ Tafflerův model

▪ Altmanův model

Autorem tohoto modelu je prof. E. I. Altman, který ho konstruoval na americké firmy, proto v podmínkách České republiky je výsledek o možnostech bankrotu velice diskutabilní. Nicméně stále patří k nejlepším a nejefektivnějším prostředkům k odhalení úvěrových rizik.

Rozlišujeme dvě modifikace Altmanova Z-skóre: model pro firmy veřejně obchodované na burze a pro společnosti na burze neobchodovatelné, který je vyjádřen v následující rovnici (Sedláček, 2011) a je publikován pod názvem ZETA.

$$Z = 0,717 * \left(\frac{\text{čistý pracovní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \right) + 0,847 * \left(\frac{EAT}{\text{aktiva celkem}} \right) + 3,107 * \left(\frac{EBIT}{\text{aktiva}} \right) + 0,42 * \left(\frac{\text{účetní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{účetní hodnota celkových dluhů}} \right) + 0,998 * \left(\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \right)$$

vzorec 2-18: Z-skóre

Tabulka 2-4: Interpretace hodnot Altmanova modelu

Pokud: $Z > 2,9$	můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci
$1,2 < Z \leq 2,9$	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
$Z \leq 1,2$	firma je ohrožena vážnými finančními problémy

Zdroje: vlastní zpracování (SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6).

▪ Model IN

Model IN byl vytvořen manžely Inkou a Ivanem Neumaierovými k hodnocení finančního zdraví českých firem v českém prostředí. Stejně jako u Altmanova modelu se jedná o

soustavu poměrových ukazatelů vyjádřenou rovnicí, kterým přiřadíme určité váhy (Růčková, 2011).

Rozlišujeme 4 druhy Modelů IN (od nejstaršího po nejnovější):

1. Model „IN95“ - tzv. věřitelský. Dává odpověď na otázku, zda jsme schopni dostát svým závazkům, lze použít pro jakékoliv odvětví. Úspěšnost 80 %.
2. Model „IN99“ – tzv. vlastnický. Tento model byl sestaven tak, aby koreloval s tvorbou ekonomické hodnoty. Úspěšnost je menší než 50 %.
3. Model „IN01“ – je spojením věřitelského a vlastnického modelu (IN95 + IN99).
4. Model „IN05“ – nejnovější varianta modelů IN, navazuje na model IN01. Úspěšnost větší než 80 %.

$$IN05 = 0,13 * \left(\frac{\text{aktiva}}{\text{cizí kapitál}} \right) + 0,04 * \left(\frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \right) + 3,97 * \left(\frac{EBIT}{\text{aktiva celkem}} \right) + 0,21 * \left(\frac{\text{výnosy celkem}}{\text{aktiva celkem}} \right) + 0,09 * \left(\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky a úvěry}} \right)$$

vzorec 2-19: Model IN05

Tabulka 2-5: Interpretace hodnot Modelu IN05

Pokud: $IN > 1,6$	podnik nemá finanční problémy
$0,9 < IN \leq 1,6$	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
$IN \leq 0,9$	firma je ohrožena vážnými finančními problémy

Zdroj: Vlastní zpracování (SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6).

▪ Tafflerův model

Tento model byl vytvořen roku 1977 pro analýzu britských společností. Tafflerův model pouze odpovídá na otázku, zda má zkoumaná firma finanční profil podobný úspěšné nebo naopak neúspěšné skupině podniků.

$$TM = 0,53 * \left(\frac{\text{zisk před zdaněním}}{\text{krátkodobé závazky}} \right) + 0,13 * \left(\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{cizí kapitál}} \right) + 0,18 * \left(\frac{\text{kr.závazky}}{\text{aktiva celkem}} \right) + 0,16 * \left(\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}} \right)$$

vzorec 2-20: Tafflerův model

Společnost s hodnotou vyšší než 0,3 má malou pravděpodobnost bankrotu, naopak u společnosti s hodnotou nižší než 0,2 je pravděpodobnost bankrotu vyšší (Holečková, 2008).

2.9.3 Bonitní modely

Bonitní modely na základě bodového hodnocení zjišťují úroveň bonity hodnoceného podniku. Vycházejí z teoretických poznatků, které jsou doplněny o empirické poznatky finančních analytiků (Růčková, 2011).

☒ Kralicekův quicktest

☒ Tamariho model

▪ Kralicekův quicktest

Kralicekův quicktest (Rychlý test) navrhl v roce 1990 P. Kralicek a slouží k rychlému posouzení finanční stability a výnosové situace podniku pomocí 4 rovnic, které jsou převedeny do bodového hodnocení. Celkové hodnocení pak získáme prostým aritmetickým průměrem (Holečková, 2008).

Tabulka 2-6: Ukazatele Kralického quicktestu

Ukazatel	Stupnice hodnocení Kralicekova quicktestu (známky)				
	1	2	3	4	5
R1	> 30 %	> 20 %	> 10 %	< 10 %	< 0 %
R2	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	> 12 let	> 30 let
Průběžná známka (finanční stabilita)	<i>Aritmetický průměr hodnocení kvóty vlastního kapitálu (R1) a doby splacení dluhu (R2)</i>				
R3	> 10 %	> 8 %	> 5 %	> 0 %	negativní
R4	> 15 %	> 12 %	> 8 %	> 0 %	negativní
Průběžná známka (výnosové situace)	<i>Aritmetický průměr hodnocení rentability celkového kapitálu (R3) a CF v % podnikového výkonu (R4)</i>				
Celková známka	<i>Aritmetický průměr všech čtyř ukazatelů</i>				

Zdroj: Vlastní zpracování (ŽIŠKA, Jiří. *Analýza vlastností Kralického Quick Testu*. Plzeň, 2009. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta aplikovaných věd. Katedra matematiky).

- R1: Kvóta vlastního kapitálu = (vlastní kapitál / aktiva) * 100 %
- R2: Doba splácení dluhů = (cizí zdroje – kr. finanční majetek) / CF
- R3: Rentabilita celkového kapitálu = (EBIT / aktiva) * 100
- R4: CF v % podnikového výkonu = (CF / tržby) * 100

Každý ukazatel (R1 – R5) představuje jednu ze čtyř základních oblastí finanční analýzy, kterými jsou: finanční, likvidní, rentabilní a výnosová část.

Pán Kralicek uvádí, že podniky, které dosáhnou lepší výsledné známky než **2** jsou považovány za bonitní (dobře prosperující). Naopak společnosti, které dosahují horší známky než **3**, můžeme považovat za společnosti, které směřují k bankrotu nebo které jsou jim ohroženy (Žiška, 2009).

▪ **Tamariho model**

Tento model vychází z bankovní praxe, neboť M. Tamari byl bankovní úředník, který bonitu podniku hodnotil na základě bodového součtu 5 rovnic:

- T1 = vlastní kapitál / cizí zdroje
- T2 = vývoj zisku s 2 vyjádřeními: a) absolutní, b) ukazatel ROA
- T3 = oběžná aktiva / krátkodobé dluhy
- T4 = výrobní spotřeba / průměrný stav nedokončené výroby
- T5 = tržby / průměrný stav pohledávek
- T6 = výrobní spotřeba / pracovní kapitál

Vypočteným výsledkům dílčích rovnic jsou přiřazeny bodové hodnoty, maximem je 100 bodů. Čím vyššího čísla společnost dosáhla, tím vyšší je jeho bonita. Tamariho bodová stupnice je uvedena v příloze č. 4 (Sedláček, 2011).

3 Charakteristika podniku

Hodnocená společnost XY, s. r. o. sídlí v okrese Opava. Podnik byl zapsán do obchodního rejstříku dne 7.2.1995 u Krajského soudu v Ostravě.

Tabulka 3-1: Základní údaje o společnosti

Právní forma	Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání	Slevárenství Truhlářství Koupě za účelem dalšího prodeje a prodej
Společníci	Společník X Vklad: 27 840 000,- Kč Splaceno: 27 840 000,- Kč Obchodní podíl: 80 % Společník Y Vklad: 6 960 000,- Kč Splaceno: 6 960 000,- Kč Obchodní podíl: 20 %
Základní kapitál společnosti	34 800 000,- Kč

Zdroj: Interní informace společnosti XY, s. r. o.

Historie společnosti XY, s. r. o. není příliš bohatá. Sévárna vznikla v roce 1885 jako firma, která se specializovala na výrobu odlitků ze šedé litiny pro armatury, radiátory a kotle. V šedesátých letech se slévárna stala metalurgickou základnou pro výrobu litinových odlitků pro firmu MSA, a. s.

Od roku 2003 je slévárna zcela soukromou slévárnou jejíž část je vlastněna spediční firmou Y, s. r. o. V současnosti slévárna vyrábí odlitky ze šedé a tvárné litiny, které se používají v různých průmyslových odvětvích.

V současnosti slévárna XY, s. r. o. dodává 40 % své produkce na domácí trh, 60 % odlitků poté směřuje do zahraničí.

3.1 Výroba

Podnik se zabývá nejen výrobou odlitků, ale také modelů, neboť součástí slévárny je také modelárna. Dále poskytuje služby související se slévárenskou činností.

Výroba odlitků zahrnuje:

- kusovou a malosériovou výrobu odlitků o hmotnosti od 20 kg do 2500 kg,
- roční technická kapacita odlitků ze šedé a tvárné litiny činí 5 500 tun,
- minimální velikost formovacích rámců je 500 x 500,
- maximální velikost formovacích rámců pak činí 2 100 x 2 100.

Výroba modelů obsahuje:

- výrobu nových modelových zařízení ze dřeva, lehkých kovů nebo umělých hmot,
- adaptaci stávajících modelových zařízení zákazníka na používanou výrobní technologii,
- opravy modelových zařízení,
- výrobu speciálních dřevěných obalů.

Související služby:

- tepelné zpracování odlitků žiháním,
- tryskání odlitků,
- kompletní opracování odlitků,
- barvení odlitků,
- skladování odlitků,
- přeprava odlitků k zákazníkovi.

3.2 Údaje o společnosti pro rok 2010

Od II. kvartálu roku 2010 společnost zachycuje nárůst objednávek na odlitky, a to od stálých odběratelů, ale i nově získaných zákazníků.

Vedení společnosti na tento nárůst reagovalo novou organizací práce a přijímáním nových pracovníků na obslužná pracoviště.

Kladný vývoj II. kvartálu pokračuje i v dalších obdobích roku 2010 a výsledkem je překročení plánované výroby odlitků o 27,5 % a tržeb o 22 %. Úsporou nákladů podniku a změnou sortimentní skladby odlitků došlo k výraznému překročení plánovaného hospodářského výsledku.

Dlouhodobý trend v oblasti kvality výroby a procento vnitřních zmetků pokleslo pod 3 procenta.

Vedení společnosti schválilo v průběhu roku 2010 využití dotací z fondů EU v programu INOVACE a společnost tak získala dotaci na 2 projekty – nákup software a hardware pro simulaci tuhnutí odlitků a nový informační systém. U obou projektů byla provedena výběrová řízení a v závěru roku 2010 také zahájena realizace těchto projektů s plánovaným ukončením v 1. pololetí 2011.

V měsíci dubnu proběhla úspěšná recertifikace společnosti podle normy ISO 9001:2008.

Na konci roku 2010 proběhla ve slévárně každoroční hloubková kontrola dodržování závazných podmínek Integrovaného povolení, kterou provedli zaměstnanci ČIŽP Ostrava. V průběhu kontroly nebyly zjištěny žádné závažnější nedostatky.

Vedení společnosti se rovněž snaží neustále vzdělávat své pracovníky a zvyšovat jejich kvalifikační úroveň. Proto jsou pravidelně organizovány odborné semináře a školení.

3.2.1 Údaje o zaměstnancích a odměnách orgánů společnosti

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v roce 2010 byl 122 pracovníků z toho byl jeden jednatel. Výše osobních nákladů zaměstnanců činila 48 416,- Kč z toho výše osobních nákladů jednatelů byla 725,- Kč. Odměny členům statutárních a dozorčích orgánů a výše vzniklých nebo sjednaných penzijních závazků jednatelů byla nulová.

Tabulka 3-2: Stavy pracovníků k 31.12.2009 a k 31.12.2010

	2009	2010
THP	24	28
Výrobní dělníci	63	78
Z toho: slévač, jádrař	29	30
Režijní dělníci	17	17
Celkem pracovníci	104	123

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4 Finanční analýza hodnoceného podniku

Následující kapitola bakalářské práce se zaměřuje na praktickou část zpracování finanční analýzy. Níže rozpracované podkapitoly se zabývají především výpočtem a hodnocením jednotlivých ukazatelů finanční analýzy, které byly teoreticky popsány a vysvětleny v kapitolách předcházejících. Rovněž obsahuje grafy a tabulky, které zjištěné údaje podporují.

4.1 Analýza rozvahy

Prvním účetním výkazem, který budu v rámci finanční analýzy analyzovat je rozvaha, u níž bude provedena jak vertikální, tak horizontální analýza za roky 2006, 2007, 2008, 2009 a 2010. U analýzy rozvahy jsem vycházela z výkazů dodaných společností XY, s. r. o., se kterou jsem v rámci tvorby bakalářské práce navázala kontakt, a která mi ochotně dovolila nahlédnout do jejich účetních výkazů.

4.1.1 Horizontální analýza aktiv

U jednotlivých položek rozvahy jsem provedla analýzu jejich vývoje v čase, jak z hlediska změny absolutní hodnoty, tak z hlediska změn relativních.

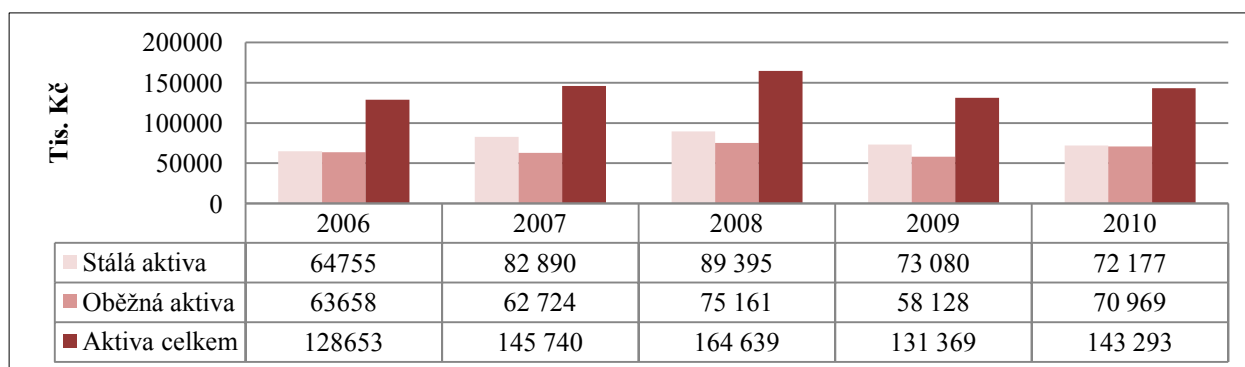
Tabulka 4-1: Zkrácená horizontální analýza aktiv

Zkrácená rozvaha - aktiva v tis. Kč		2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
		absolut.	v %	absolut.	v %	absolut.	v %	absolut.	v %
	AKTIVA CELKEM	17 087	13,28	18 899	12,97	-33 270	-20,21	11 924	9,08
A	Pohl. za upsaný kapitál	0	x	0	x	0	x	0	x
B	Stálá aktiva	18 135	28,01	6 505	7,85	-16 315	-18,25	-903	-1,24
B.I.	dlouhodobý NM	0	x	0	x	217	x	1 727	795,85
B.II.	dlouhodobý HM	18 135	28,01	6 505	7,85	-16 532	-18,49	-2 630	-3,61
B.III.	dlouhodobý FM	0	x	0	x	0	x	0	x
C	Oběžná aktiva	-934	-1,47	12 437	19,83	-17 033	-22,66	12 841	22,09
C.I.	zásoby	922	4,63	3 101	14,90	1 272	5,32	294	1,17
C.II.	dl. pohledávky	-406	-63,64	-218	-93,97	0	0	0	0
C.III.	kr. pohledávky	-148	-0,42	8 583	24,37	-17 932	-40,94	10 163	39,28
C.IV.	kr. finanční majetek	-1 302	-16,78	971	15,04	-373	-5,02	2 384	33,80
D	Časové rozlišení	-114	-47,50	-43	-34,13	78	93,98	-14	-8,70

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Z výše uvedené tabulky a grafu 4-1 je zřejmé, že celková aktiva vykazují růstový trend, až na rok 2009, kde došlo k poklesu bilanční sumy až o 20,21 % (tj. o 33 270 tis. Kč). Největší vliv na tento pokles měla oběžná aktiva (o 22,66 %), přesněji krátkodobé pohledávky, které poklesly o 40,94 % (tj. o 17 932 tis. Kč). Z dostupných informací se domnívám, že zmíněný pokles byl způsoben celosvětovou hospodářskou krizí, která nastala v roce 2008, přičemž v roce 2009 se začaly projevovat následky této krize a celkově se utlumila výroba i v tomto oboru, což mělo za následek pokles prodeje výrobků firmy a tedy i pokles krátkodobých pohledávek.

Graf 4-1: Vývoj bilanční sumy

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Následující graf 4-2 nám umožňuje podrobněji prozkoumat vybrané položky rozvahy na straně aktiv, jedná se o dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobé pohledávky, zásoby a také krátkodobý finanční majetek.

Dlouhodobý nehmotný majetek byl až do roku 2009 nulový, v tomto roce jeho výše vzrostla na 217 tis. Kč. Avšak k největšímu skoku došlo v roce 2010, kdy nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek vzrostl z nuly na 1 806 tis. Kč. Tento růst byl vyvolán nákupem nového softwaru, který byl v průběhu roku 2010 a 2011 instalován.

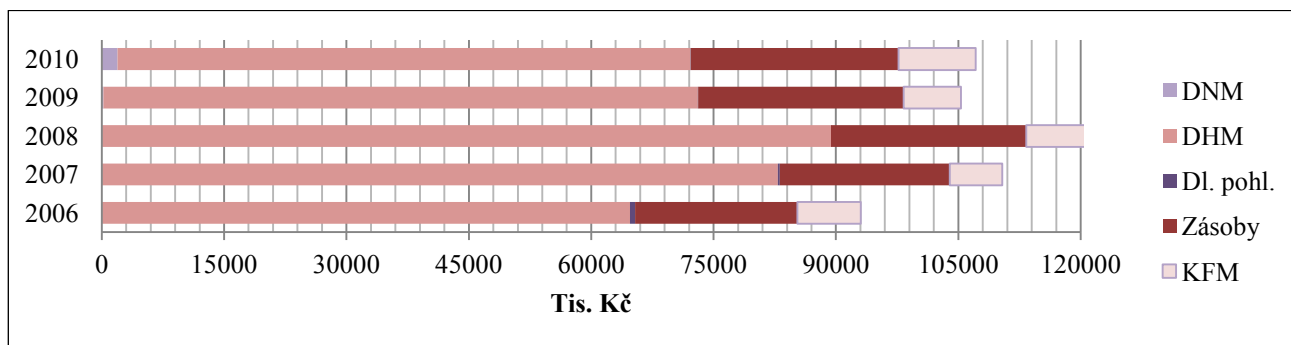
Vývoj **dlouhodobého hmotného majetku** má růstovou tendenci až do roku 2009, kdy došlo k jeho poklesu o 16 532 tis. Kč vlivem prodeje nevyužívaných budov, slévárenských strojů a zařízení, tento klesající trend přetrvává i v roce 2010 (tj. o 3,61 %).

Na výrazný klesající vývoj **dlouhodobých pohledávek** má především vliv odložená daňová pohledávka, která v roce 2006 činila 620 tis. Kč a v roce 2007 232 tis. Kč. V dalších

letech se již nevyskytuje. Dlouhodobé pohledávky jsou pak tvořeny pouze jednou položkou (dlouhodobé poskytnuté zálohy) ve výši 14 tis. Kč.

Výše **zásob** od roku 2006 neustále roste (tj. 19 893 tis. Kč) a v roce 2010 již dosahuje hodnoty 25 482 tis. Kč, přičemž největší položku tvoří ve všech letech materiál. Tento růst je také z části způsoben neustálým růstem jeho ceny.

Graf 4-2: Vývoj vybraných položek aktiv firmy XY, s. r. o. 2006 - 2010

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.1.2 Horizontální analýza pasiv

Po horizontální analýze aktiv následuje také horizontální analýza pasiv. Tato finanční analýza má stejný průběh jako předešlá analýza, s tím rozdílem, že hodnotíme jednotlivé položky kapitálové struktury podniku XY, s. r. o.

Ve sledovaném období (v letech 2006 – 2010) zůstává neměnná výše základního kapitálu, která činí 34 800 tis. Kč a také se nemění výše zákonného rezervního fondu (3 480 tis. Kč). Přičemž podnik XY, s. r. o. žádné kapitálové fondy nevytváří.

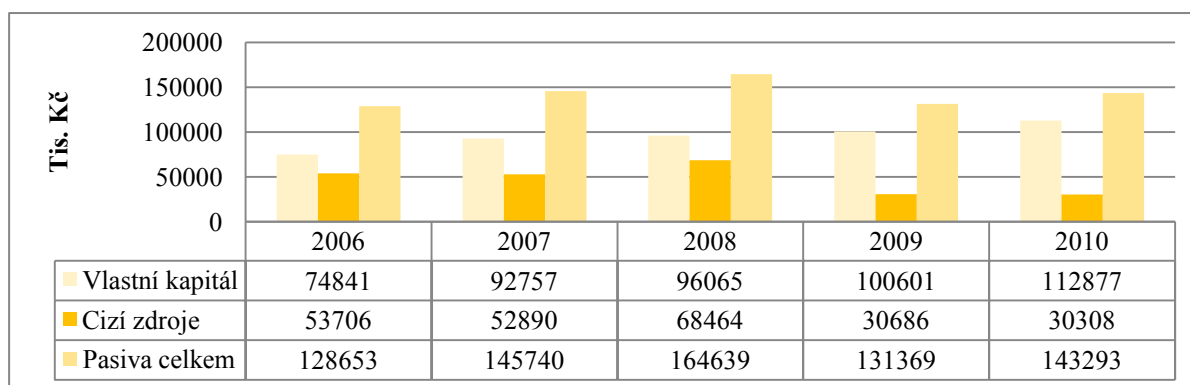
Z tabulky níže a grafu 4-3 lze vidět, že **vlastní kapitál** rok od roku roste. Během 5 let vzrostl z 74 841 tis. Kč (rok 2006) na 112 877 tis. Kč (rok 2010). Jeho hodnota se tak více jak 1,5krát navýšila (tj. o 38 036 tis. Kč).

Naopak **cizí zdroje** mají trend klesající, krom roku 2008, kdy došlo k jejich nárůstu o 15 574 tis. Kč (tj. o 29,52 %) především z důvodu tvorby rezerv, které vzrostly o 3 545 tis. Kč a činily tak celkem 7 475 tis. Kč. V průběhu roku 2009 a 2010 pak došlo k jejímu postupnému čerpání.

Tabulka 4-2: Zkrácená horizontální analýza pasiv

Zkrácená rozvaha - pasiva v tis. Kč		2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
		abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
	PASIVA CELKEM	17 087	13,28	18 899	12,97	-33 270	-20,21	11 924	9,08
A	Vlastní kapitál	17 916	23,94	3 308	3,57	4 536	4,72	12 276	12,20
A.I.	základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0
A.II.	kapitálové fondy	0	x	0	x	0	x	0	x
A.III.	fondy ze zisku	0	0	0	0	0	0	0	0
A.IV.	VH minulých let	13 913	91,80	16 515	56,81	7 930	17,40	5 724	10,70
A.V.	VH účetního období	4 003	18,70	-13 207	-51,98	-3 394	-27,82	6 552	74,40
B	Cizí zdroje	-816	-1,52	15 574	29,45	-37 778	-55,18	-378	-1,23
B.I.	rezervy	-5 797	-59,60	3 545	90,20	-1 265	-16,92	-5 808	-93,53
B.II.	dlouhodobé závazky	0	0	330	1320,00	276	77,75	119	18,86
B.III.	krátkodobé závazky	2 878	9,05	-4 303	-12,40	-14 043	-46,21	12 811	78,38
B.IV.	bankovní úvěry a výpomoci	2 103	17,32	16 002	112,34	-22 746	-75,20	-7 500	-100,00
B.IV.1.	z toho : dl. bank. úv.	9 132	x	4 890	53,55	-14 022	-100,00	0	x
C	Časové rozlišení	-13	-12,26	17	18,28	-28	-25,45	26	31,71

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Graf 4-3: Vývoj pasiv firmy XY, s. r. o. v letech 2006 - 2010

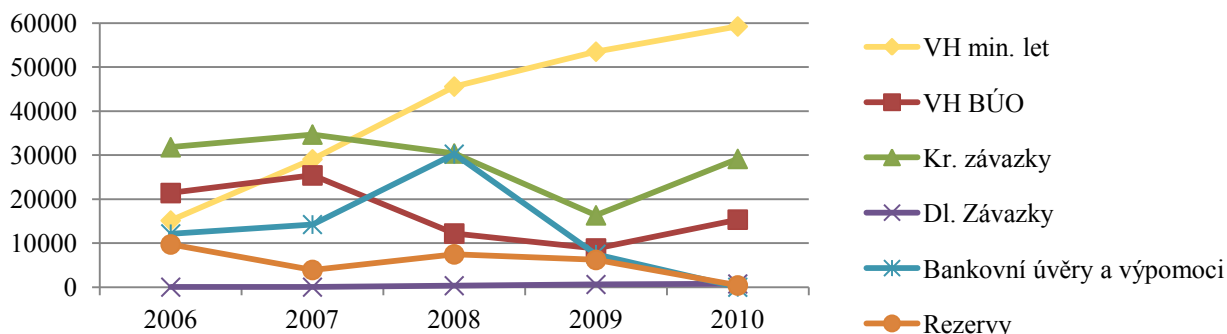
Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Následující graf 4-4 nám podává podrobnější informace o vybraných položkách pasiv.

Jedná se o výsledek hospodaření minulých let, jehož výše od roku 2006 (tj. 15 156 tis. Kč) neustále výrazně roste, roku 2010 dosáhl nerozdělený zisk minulých let částky 59 238 tis. Kč. Na rozdíl od výsledku hospodaření běžného účetního období, který má kolísavý průběh. Nejvyššího výsledku dosáhl roku 2007 (tj. 25 08 tis. Kč), ale v dalších letech byl průběh opět

klesající, přičemž nejnižší výsledek nastal roku 2009, který byl doprovázen následky hospodářské krize. Rostoucí trend nastal až v průběhu roku 2010 a dosáhl částky 15 359 tis. Kč.

Graf 4-4: Vývoj vybraných položek pasiv firmy XY, s. r. o. v letech 2006 - 2010

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Na vývoj dlouhodobých závazků má především vliv odložený daňový závazek (v roce 2006 a 2007 byl nulový), který od roku 2008 začal výrazně růst a v roce 2010 nabyl hodnoty 727 tis. Kč. Krátkodobé závazky naopak v roce 2009 poklesly na částku 16 345 tis. Kč. Tento pokles byl způsoben nejvýrazněji poklesem závazků z obchodních vztahů (tj. o 9 588 tis. Kč) a poklesem daňových závazků vůči státu o 1 205 tis. Kč. V roce 2010 ale opět tyto závazky vzrostly na hodnoty přibližně rovnající se hodnotám v roce 2008 (tj. 27 257 tis. Kč).

Klesající vývoj bankovních úvěrů a výpomocí narušil pouze rok 2008, kdy jejich hodnota významně vzrostla oproti roku 2007 o 16 002 tis. Kč na 30 246 tis. Kč. Ovšem rok 2009 pokračoval v klesajícím trendu a roku 2010 byly bankovní úvěry a výpomoci nulové.

4.1.3 Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza aktiv, získaných z rozvahy podniku XY, s. r. o., zkoumá podíl jednotlivých položek na celkové bilanční sumě. Touto bilanční sumou rozumíme sumu aktiv, popřípadě sumu pasiv.

Tabulka 4-3 znázorňuje vývoj aktiv společnosti XY, s. r. o.. Pohledávky za upsaný kapitál jsou nulové, což znamená, že oba společníci splatili celý svůj vklad. V celém sledovaném období převažují stálá aktiva (tvořena převážně pouze dlouhodobým hmotným majetkem), což odpovídá výrobním podnikům. Tyto společnosti mají zpravidla výrobní program náročnější na

majetkové zabezpečení než poskytování služeb, proto se obecně preferuje vyšší stav stálých aktiv.

Tabulka 4-3: Zkrácená vertikální analýza aktiv

Zkrácená rozvaha - aktiva v tis. Kč		2006	2007	2008	2009	2010
	AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
A	Pohledávky za upsaný kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B	Stálá aktiva	50,33%	56,88%	54,30%	55,63%	50,37%
B.I.	dlouhodobý NM	0,00%	0,00%	0,00%	0,17%	1,36%
B.II.	dlouhodobý HM	50,33%	56,88%	54,30%	55,46%	49,01%
B.III.	dlouhodobý FM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C	Oběžná aktiva	49,48%	43,04%	45,65%	44,25%	49,53%
C.I.	zásoby	15,46%	14,28%	14,53%	19,17%	17,78%
C.II.	dlouhodobé pohledávky	0,50%	0,16%	0,01%	0,01%	0,01%
C.III.	krátkodobé pohledávky	27,49%	24,17%	26,61%	19,69%	25,15%
C.IV.	krátkodobý finanční majetek	6,03%	4,43%	4,51%	5,37%	6,59%
D	Časové rozlišení	0,19%	0,09%	0,05%	0,12%	0,10%

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Velká hodnota oběžných aktiv, která v průměru tvoří přibližně 46,4 % celkových aktiv je způsobena především vysokou hodnotou krátkodobých pohledávek (v průměru zabírají 25 %). Zbylou část zabírají zásoby (průměrně 16 %), krátkodobý finanční majetek (průměrně 5,4%) a ostatní položky oběžných aktiv, jejichž výše je minimální.

Graf 4-5: Grafické znázornění vývoje aktiv v %

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.1.4 Vertikální analýza pasiv

Tato analýza je sestavována stejným způsobem jako vertikální analýza aktiv, s tím rozdílem, že zde analyzujeme stranu pasiv. Za základnu (100 %) jsem si v tomto případě zvolila sumu pasiv, přičemž ostatní položky rozvahy na straně pasiv k této základně porovnávám.

Tabulka 4-4: Zkrácená vertikální analýza pasiv

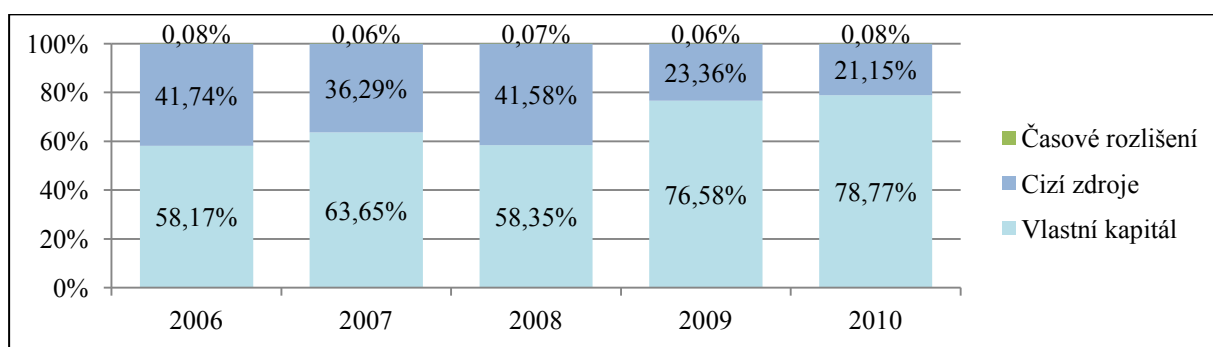
Zkrácená rozvaha - pasiva v tis. Kč		2006	2007	2008	2009	2010
	PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
A	Vlastní kapitál	58,17%	63,65%	58,35%	76,58%	78,77%
A.I.	základní kapitál	27,05%	23,88%	21,14%	26,49%	24,29%
A.II.	kapitálové fondy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
A.III.	fondy tvořené ze zisku	2,70%	2,39%	2,11%	2,65%	2,43%
A.IV.	VH minulých let	11,78%	19,95%	27,69%	40,74%	41,34%
A.V.	VH účetního období	16,64%	17,43%	7,41%	6,70%	10,72%
B	Cizí zdroje	41,74%	36,29%	41,58%	23,36%	21,15%
B.I.	rezervy	7,56%	2,70%	4,54%	4,73%	0,28%
B.II.	dlouhodobé závazky	0,02%	0,02%	0,22%	0,48%	0,52%
B.III.	krátkodobé závazky	24,73%	23,80%	18,46%	12,44%	20,35%
B.IV.	bankovní úvěry a výpomoci	9,44%	9,77%	18,37%	5,71%	0,00%
B.IV.1.	z toho : dlouhodobé bank. úv.	0,00%	6,27%	8,52%	0,00%	0,00%
C	Časové rozlišení	0,08%	0,06%	0,07%	0,06%	0,08%

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Vývoj vlastního kapitálu má růstovou tendenci, jak můžeme vidět z grafu 4-6. Tento růst je zejména výsledkem růstu výsledku hospodaření minulých let, který vzrostl od roku 2006 do roku 2010 o téměř 30 %.

Opačný vývoj pak mají cizí zdroje, jejichž trend je klesající, krom roku 2008, kdy došlo k mírnému zvýšení z 36,29 % na 41,58 %. Na tento nárůst měly největší vliv bankovní úvěry a výpomoci, které dosáhly toho roku hodnoty 18,37 %, což je nejvyšší hodnota za celé sledované období. V roce 2010 tak cizí zdroje dosahují poloviční hodnoty, než měly v roce 2006.

Graf 4-6: Grafické znázornění vývoje pasiv v %

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.2 Analýza výkazu zisku a ztráty

Posledním analyzovaným výkazem je výkaz zisku a ztráty (výsledovka), u kterého jsem provedla za roky 2006 – 2010 jako horizontální, tak vertikální analýzu. Obě analýzy se provádějí stejným způsobem jako analýza rozvahy.

Pro výpočet těchto analýz jsem použila výkaz zisku a ztráty dodaný společností XY, s. r. o., který jsem upravila odebráním některých jeho položek do zkrácené podoby a následně provedla jednotlivé výpočty.

4.2.1 Horizontální analýza VZZ

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty firmy XY, s. r. o. mám podává informace o tom, jaké změny u jednotlivých položek daného výkazu v průběhu 5 let nastaly (2006 – 2010). Tyto změny jsou v tabulce 4-5 vyjádřeny v absolutní a v procentní změně (viz příloha č. 5).

Z analýzy výsledovky je zřejmé, že tržby za prodej zboží rostou, krom roku 2007, kdy rapidně poklesly na hodnotu 341 tis. Kč (tj. o 3 548 tis. Kč oproti roku 2006). Nejlepší výsledné hodnoty dosáhly v posledním sledovaném roce (2010) a to ve výši 7 390 tis. Kč.

Podobný vývoj mají také výkony a výkonová spotřeba, tento růst byl opět narušen nyní rokem 2009, kdy obě položky výsledovky klesly v průměru o 36 %. Jelikož se vyvíjí přibližně stejným tempem v jednotlivých obdobích, přidaná hodnota se v průměru udržuje ve výši 80 500 tis. Kč. V roce 2009 dokonce poklesla přibližně o 28 % (tj. 65 732 tis. Kč) vlivem značného poklesu výkonů a výkonové spotřeby.

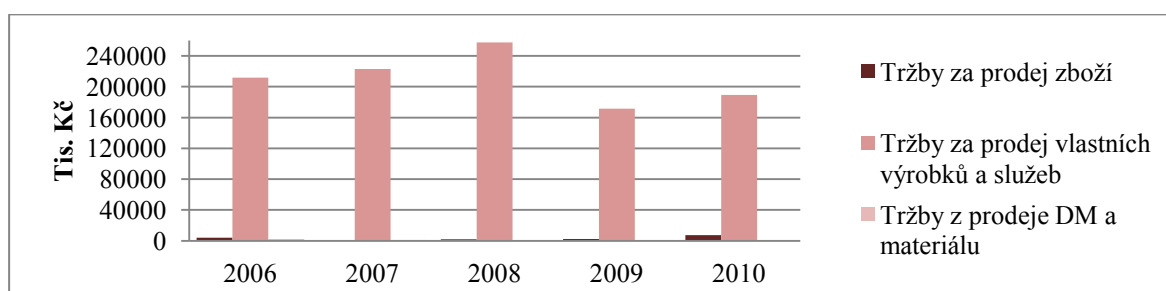
Tabulka 4-5: Zkrácená horizontální analýza firmy XY, s. r. o.

Zkrácený VZZ v tis. Kč		2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
		absolut.	v %	absolut.	v %	absolut.	v %	absolut.	v %
I.	Tržby za prodej zboží	-3548	-91,23	1640	480,94	330	16,66	5079	219,77
A.	Nákl. na prodané zboží	-3410	-91,52	1664	526,58	-169	-8,54	4990	275,54
+	obchodní marže	-138	-84,66	-24	-96,00	499	49900,00	89	17,80
II.	Výkony	10650	4,96	34703	15,39	-90214	-34,66	19869	11,69
II. 1.	T. za prodej vl. výrobků a služeb	11380	5,37	34455	15,43	-86299	-33,49	18195	10,61
B.	Výkonová spotřeba	13706	10,84	28963	20,67	-64289	-38,02	14174	13,52
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	10893	10,15	25810	21,83	-53502	-37,15	11230	12,41
B. 2.	Služby	2813	14,73	3153	14,39	-10787	-43,04	2944	20,62
+	Přidaná hodnota	-3194	-3,60	5716	6,69	-25426	-27,89	5784	8,80
III.	T. z prodeje DM a mat.	-1178	-53,42	-529	-51,51	-105	-21,08	-148	-37,66
C.	Osobní náklady	3773	8,02	5637	11,09	-11729	-20,77	3671	8,20
C. 1.	Mzdové náklady	2717	8,03	4037	11,05	-7856	-19,36	2330	7,12
E.	Odpisy DM	2106	42,70	1516	21,54	270	3,16	-954	-10,81
P.	Nákladové úroky	-133	-31,67	1002	349,13	-750	-58,18	-503	-93,32
*	Provozní VH	2508	8,26	-12033	-36,60	-8955	-42,96	7600	63,91
*	Finanční VH	984	-80,33	-5256	2180,91	4724	-85,94	225	-29,11
***	VH za účetní období	4003	18,70	-13207	-51,98	-3394	-27,82	6552	74,40
****	VH před zdaněním	3492	11,98	-17289	-52,97	-4231	-27,56	7825	70,38

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Při srovnání jednotlivých druhů tržeb s přehledem nejvyšších hodnot dosahují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, neboť představují příjmy z hlavní podnikatelské činnosti podniku XY, s. r. o., ostatní tržby jsou příjmy „doplňkové“. Zmíněné tržby mají růstový trend, kromě roku 2009, kdy došlo k jejich výraznějšímu poklesu oproti předchozímu roku o 33,49 % (tj. o 86 299 tis. Kč) vlivem následků hospodářské krize (viz graf 4-7). Nejnižší částky pak získaly tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, jejichž vývoj má klesající průběh a od roku 2006 klesly o 1 960 tis. Kč (tj. na hodnotu 245 tis. Kč).

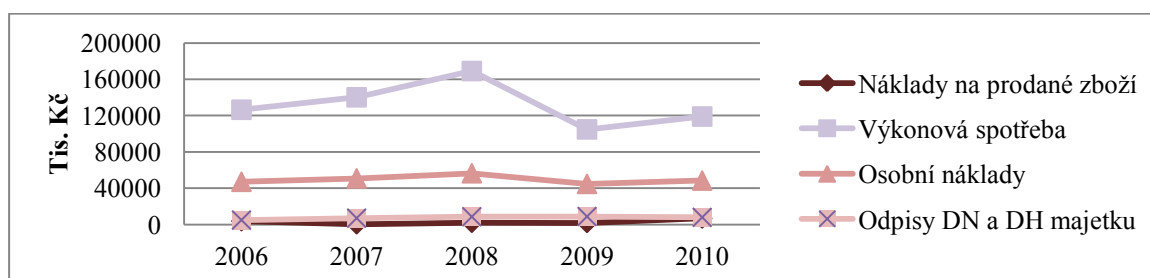
Graf 4-7: Vývoj tržeb firmy XY, s. r. o. v letech 2006 -2010

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Vývoj nákladů firmy XY, s. r. o. téměř kopíruje vývoj tržeb této firmy v jednotlivých letech. Osobní náklady ve sledovaném období 2006 - 2010 mírně rostly, až na rok 2009, kdy poklesly na hodnotu 44 745 tis. Kč (tj. o 11 729 tis. Kč). Náklady na prodané zboží vykazují v roce 2007 oproti roku 2006 výrazný pokles o 3 410 tis. Kč (tj. téměř 92 %). Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se v průměru pohybují kolem 8 072 tis. Kč mimo rok 2006, kdy je jejich hodnota skoro poloviční (tj. 4 932 tis. Kč).

Graf 4-8: Vývoj vybraných nákladů firmy XY, s. r. o. v letech 2006 -2010

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.2.2 Vertikální analýza VZZ

U vertikální analýzy výsledovky za roky 2006 – 2010 jsem si za základnu zvolila Výkony (100%) a ostatní její položky jsem k této základně porovnávala.

Tabulka 4-6 nám dává přehled o různorodé struktuře výkonů, nejvíce se na výkonech podílejí Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které se v průměru ve sledovaném období pohybují ve výši přibližně 99,5 %.

Tabulka 4-6: Zkrácená vertikální analýza firmy XY, s. r. o.

Zkrácený VZZ v tis. Kč		2006	2007	2008	2009	2010
I.	Tržby za prodej zboží	1,81%	0,15%	0,76%	1,36%	3,89%
A.	Náklady na prodané zboží	1,73%	0,14%	0,76%	1,07%	3,58%
	obchodní marže	0,08%	0,01%	0,00%	0,29%	0,31%
II.	Výkony	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	98,59%	98,98%	99,02%	100,81%	99,84%
B.	Výkonová spotřeba	58,83%	62,13%	64,97%	61,64%	62,65%
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	49,94%	52,41%	55,34%	53,24%	53,58%
B. 2.	Služby	8,89%	9,71%	9,63%	8,40%	9,07%
	Přidaná hodnota	41,25%	37,88%	35,03%	38,66%	37,66%
III.	Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	1,03%	0,46%	0,19%	0,23%	0,13%
C.	Osobní náklady	21,90%	22,54%	21,70%	26,32%	25,50%
C. 1.	Mzdové náklady	15,74%	16,20%	15,59%	19,24%	18,46%
E.	Odpisy dlouhodobého majetku	2,30%	3,12%	3,29%	5,19%	4,14%
P.	Nákladové úroky	0,20%	0,13%	0,50%	0,32%	0,02%
*	Provozní VH	14,13%	14,58%	8,01%	6,99%	10,26%
*	Finanční VH	-0,57%	-0,11%	-2,11%	-0,45%	-0,29%
***	VH za účetní období	9,96%	11,27%	4,69%	5,18%	8,09%

*	VH před zdaněním	13,56%	14,47%	5,90%	6,54%	9,98%

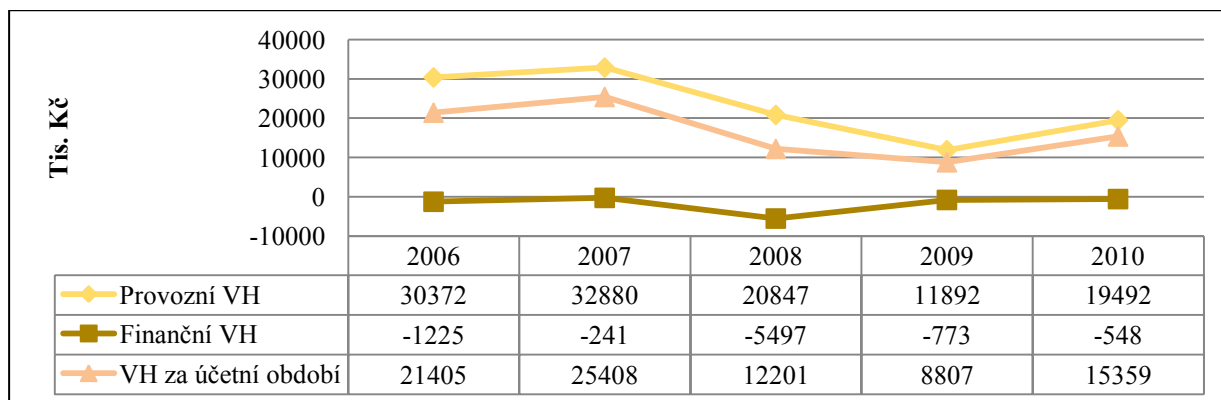
Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Tržby za prodej zboží se pohybují v intervalu od 0,15 do 3,89 %, náklady vynaložené na prodané zboží pak v rozmezí od 0,14 do 3,58 %, jejich poměr je tedy minimální. Výkonová spotřeba se na nákladech podílí z největší části (výkonová spotřeba materiálu a energie) a hraje největší roli ve výsledovce. Výsledné hodnoty se pohybují mezi 58 % a 65 %, z čehož plyne kladná přidaná hodnota, která dosahuje výše v rozmezí 35 – 42 % z výkonů. Osobní náklady se pak pohybují mezi 21 % a 27 %.

Strukturu hospodářského výsledku společnosti XY, s. r. o. pak zachycuje graf 4-9. O provozní výsledku hospodaření a výsledku hospodaření za účetní období můžeme říct, že mají stejný kolísavý vývoj. Do roku 2007 byl jejich vývoj rostoucí, ovšem v roce následujícím získal rychlé klesající tempo a v roce 2009 již byla jejich hodnota téměř 3krát nižší než v roce 2007 (provozní VH 11 892 tis. Kč a VH za ÚO 8 807 tis. Kč).

Na rozdíl finanční výsledek hospodaření je po celou dobu sledovaného období záporný. Nejlepšího výsledku firma dosáhla opět v roce 2007 (tj. – 241 tis. Kč) a nejhoršího v roce 2008 ve výši – 5497 tis. Kč, především vlivem vysokých nákladů z přecenění cenných papírů a derivátů ve výši 3 629 tis. Kč.

Graf 4-9: Struktura hospodářského výsledku firmy XY, s. r. o. v letech 2006 -2010

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.3 Analýza rozdílových ukazatelů

U analýzy rozdílových ukazatelů jsem zkoumala jeho dva základní ukazatele. Čistý pracovní kapitál, který vypočteme jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků a čistý peněžně-pohledávkový fond (ČPPF = ČPK - zásoby). Výsledné hodnoty znázorňuje následující tabulka 4-7, která podává informace o vývoji zmíněných ukazatelů v jednotlivých letech 2006 – 2010. Oba ukazatele zahrnují mimo krátkodobé závazky také krátkodobé bankovní úvěry, které spadají pod Bankovní úvěry a výpomoci.

Tabulka 4-7: Analýza rozdílových ukazatelů firmy XY, s. r. o. (v tis. Kč)

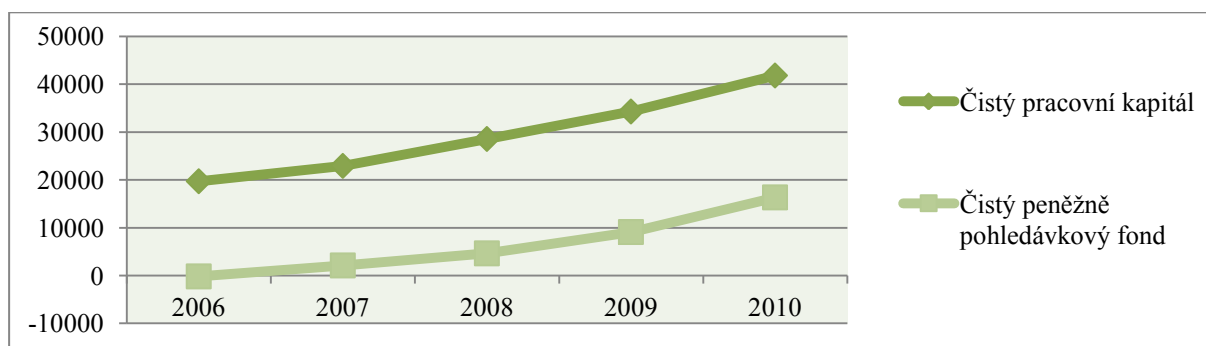
	2006	2007	2008	2009	2010
Čistý pracovní kapitál	19704	22921	28549	34283	41813
Čistý peněžně-pohledávkový fond	-189	2106	4633	9095	16331
Oběžná aktiva	63658	62724	75161	58128	70969
Zásoby	19893	20815	23916	25188	25482
Kr. závazky	31813	34691	30388	16345	29156
Kr. úvěry	12141	5112	16224	7500	0

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

ČPK od roku 2006 (tj. 19 704 tis. Kč) neustále roste. Roku 2010 dosáhl hodnoty 41 813 tis. Kč, což je o 22 109 tis. Kč více, než dosahoval ČPK roku 2006 (tj. přibližně o 112 % více). Tento rostoucí trend je pro firmu pozitivní zprávou, neboť firma má dostatek relativně volné částky kapitálu, která není vázaná na krátkodobé závazky (dluhy) a může tak dobře reagovat na nutné (neočekávané nebo mimořádné) vynaložení finančních prostředků.

Druhým ukazatelem je čistý peněžně-pohledávkový fond. Kromě roku 2006, kdy byl záporný (-189 tis. Kč), dosahoval tento fond kladných hodnot. Tento trend je výsledkem trvalého snižování krátkodobých závazků a bankovních úvěrů (krom roku 2010) při současném nárůstu zásob.

Graf: 4-10: Vývoj ČPK A ČPPF

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.4 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů zahrnuje analýzu rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity, kapitálového trhu a jejich dílčích složek. K analýze poměrových ukazatelů jsem využila jak výkazů rozvahy, tak výkazů zisku a ztráty (výsledovky). Po výpočtu jednotlivých ukazatelů a získání jejich výsledných hodnot, které jsou zaznamenány v jednotlivých tabulkách, jsem následně provedla zhodnocení jejich vývoje v průběhu sledovaného období (2006 – 2010).

4.4.1 Analýza ukazatelů rentability

Ukazatelé rentability (ziskovosti) patří mezi základní ekonomické veličiny charakterizující úspěšnost či neúspěšnost hospodaření podniku, tedy zda dosahuje zisku nebo ztráty. Výsledné hodnoty vybraných ukazatelů rentability (rentabilita vlastního kapitálu,

rentabilita celkových aktiv a rentabilita tržeb) dosažené podnikem XY, s. r. o. v letech 2006 – 2010 jsou vyjádřeny v procentech (%) a uvedeny v následující tabulce.

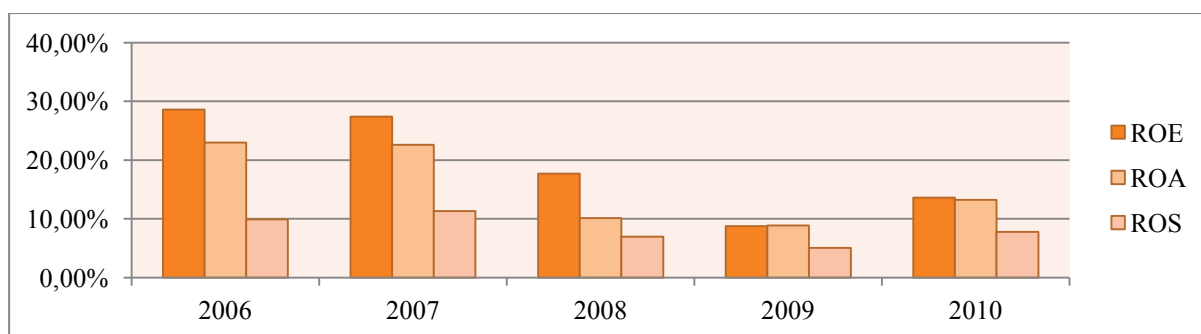
Tabulka 4-8: Analýza ukazatelů rentability

Ukazatele rentability	2006	2007	2008	2009	2010
ROE	28,60%	27,39%	12,70%	8,75%	13,61%
ROA	22,98%	22,59%	10,11%	8,87%	13,25%
ROS	9,92%	11,36%	4,70%	5,07%	7,80%
Tržby za prodej zboží	3889	341	1981	2311	7390
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	211873	223253	257708	171409	189604
VH za účetní období	21405	25408	12201	8807	15359
VH před zdaněním	29147	32639	15350	11119	18944
Nákladové úroky	420	287	1289	539	36
Aktiva celkem	128653	145740	164639	131369	143293
Vlastní kapitál	74841	92757	96065	100601	112877

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Mezi nejznámější ukazatele rentability patří ukazatel ROE (rentabilita vlastního kapitálu). V podniku XY, s. r. o. jsou u tohoto ukazatele poměrně dobré výsledné hodnoty. Nejlepšího výsledku dosáhl v roce 2006, kdy hodnota ROE byla 28,60 %, což znamená, že společnost získala z každé 1 koruny vlastního kapitálu 28 haléřů čistého zisku. Bohužel v dalších letech začal ukazatel ROE klesat a roku 2009 dosáhl nejnižší hodnoty 8,75 % (roku 2008 proběhla hospodářská krize). V roce 2010 lze již pozorovat mírné zlepšení (tj. 13,61 %).

Graf: 4-11: Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Ukazatel ROA (rentabilita celkových aktiv) má podobný vývoj jako ukazatel ROE. Nejlepšího výsledku dosáhl opět roku 2006 (tj. 22,98 %) a také roku 2007 (tj. 22,59 %), neboť

rozdíl těchto dvou let je minimální. Nicméně roku 2008 rapidně klesl více než o polovinu a v roce 2009 opět získal nejnižší hodnotu (8,87 %). Rok 2010 byl pro firmu opět menším povzbuzením, kdy hodnota ukazatele ROA získala 13,25 %.

Posledním zkoumaným ukazatelem rentability je ukazatel ROS (rentabilita tržeb), u kterého jsem do výpočtu zahrnula jak Tržby za prodej zboží, tak Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb ($ROS = \text{zisk} / \text{tržby}$). Pouze tento ukazatel získal v roce 2006 nižší hodnotu než roku 2007 (tj. 11,36 %), důvodem byla vysoká hodnota tržeb z prodeje zboží (3 889 tis. Kč) a nižší VH než v roce následujícím. V dalších letech se ukazatel ROS pohybuje v rozmezí 5 – 7 %.

4.4.2 Analýza ukazatelů aktivity

Mezi další poměrové ukazatele řadíme ukazatele aktivity. Patří sem vázanost celkových aktiv, u které se za příznivý vývoj v České republice považuje hodnota nižší než 1, přičemž každý podnik by se měl snažit o hodnotu co nejnižší. Dále se počítá rychlost a doba obratu.

Tabulka 4-9: Analýza ukazatelů aktivity

	2006	2007	2008	2009	2010
Vázanost celkových aktiv	0,60	0,65	0,63	0,76	0,73
Obrat celových aktiv	1,68	1,53	1,58	1,32	1,37
Obrat stálých aktiv	3,33	2,70	2,90	2,38	2,73
Obrat oběžných aktiv	3,39	3,56	3,46	2,99	2,78
Doba obratu zásob	33,19	33,51	33,15	52,20	46,57
Doba obratu pohledávek	56,77	51,58	52,03	49,02	62,55
Doba obratu závazků	57,01	63,63	48,47	34,60	54,52
Tržby za prodej zboží	3889	341	1981	2311	7390
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	211873	223253	257708	171409	189604
Aktiva celkem	128653	145740	164639	131369	143293
Stálá aktiva	64755	82890	89395	73080	72177
Oběžná aktiva	63658	62724	75161	58128	70969
Zásoby	19893	20815	23916	25188	25482
Pohledávky z obchodních vztahů	34026	32035	37531	23656	34229
Závazky z obchodních vztahů	20988	25821	22435	12847	22821

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Pro výpočet doby obratu pohledávek (pohledávky / denní tržby) jsem použila pouze dlouhodobé a krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů, ostatní jsem vynechala a to z toho důvodu, že tento ukazatel by měl odpovídat průměrné době splatnosti vystavených faktur

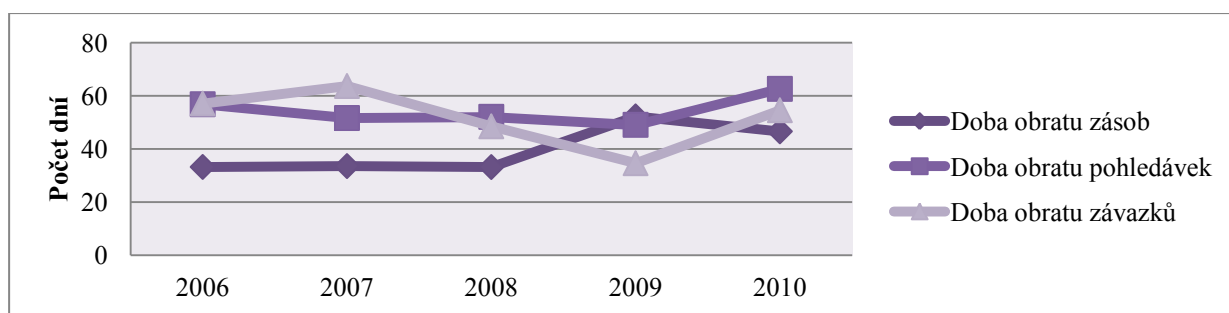
odběratelům. Stejný postup jsem také zvolila pro výpočet doby obratu závazků, kde jsem sečetla dlouhodobé a krátkodobé závazky z obchodních vztahů, přičemž dlouhodobé byly ve všech obdobích nulové.

Z tabulky 4-9 je vidět, že vázanost celkových aktiv má rostoucí tendenci. Od roku 2006 do roku 2010 se ukazatel zvýšil o 0,13 a dosahuje tak hodnoty 0,73. Výjimkou jsou roky 2008, kdy došlo k mírnému poklesu na 0,63 a rok 2010 (0,73), kdy se tento pokles opakoval. Všechny hodnoty lze považovat za pozitivní, neboť hodnota ukazatele je nižší než 1, ale negativní je jeho rostoucí trend.

Vývoj obratu celkových aktiv je klesající, opět kromě roku 2008, kdy došlo k jeho mírnému zvýšení z 1,53 obrátek za rok na 1,58 a roku 2010 (růst o 0,05). Tento vývoj není pro podnik příliš pozitivní, neboť se neustále snižuje počet, kolikrát se celková aktiva obrátí do tržeb.

Doba obratu zásob uvádí, jak dlouho je v průměru každá položka zásob na skladě firmy XY, s. r. o. V letech 2006 – 2008 se výsledné hodnoty pohybovaly kolem 30 dnů, v dalších letech délka zásob na skladě výrazně vzrostla. Nejhoršího výsledku firma dosáhla roku 2009 (tj. 52,20 dnů), po tomto roce začala opět mírně klesat (2010 je hodnota 46,57 dnů).

Graf: 4-12: Vývoj vybraných ukazatelů aktivity

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Průměrný počet dní, které firma XY, s. r. o. musí čekat na zaplacení vystavené faktury vyjadřuje doba obratu pohledávek. Tento ukazatel má kolísavý vývoj, v průměru se meziročně pohybuje okolo 55 dnů. Nejnižší počet dní se vyskytuje v roce 2009, kdy pohledávky firmy byly placeny v průměru po 49 dnech.

Doba obratu závazků pak vypovídá o tom, kolik dní je firma v průměru úvěrována dodavateli. Tento ukazatel v roce 2009 oproti roku 2006 rapidně klesl na přibližně 35 dní, nicméně v roce 2010 opět vzrostl na 55 dnů.

Firmy by se měly snažit, aby doba obratu závazků byla delší než doba obratu pohledávek, nebo aby se tyto dva ukazatele alespoň rovnaly. To platí v roce 2006 a 2007, kdy firma je v průměru úvěrována dodavateli 6 dní. V ostatních letech (2008 – 2010) naopak naše firma úvěruje své odběratele (v průměru 9 dnů).

4.4.3 Analýza ukazatelů likvidity

Ukazatele likvidity umožňují vyjádřit schopnost podniku splácet své závazky a popsat její solventnost. Ve sledovaném období 2006 – 2010 je solventnost firmy XY, s. r. o. měřena ukazateli běžné, pohotové a okamžité likvidity. Výsledné hodnoty jednotlivých let jsou zaznamenány v tabulce 4-10.

Všechny zmíněné ukazatele likvidity mají stejný kolísavý vývoj (viz graf 4-13). U ukazatele běžné likvidity lze vidět mezi lety 2009 a 2010 mírný pokles z 3,56 na 2,43. To znamená, že firma by roku 2010 byla schopná po přeměně veškerých aktiv na peníze uhradit své závazky téměř 2,5krát. Tento pokles neznamena pro firmu žádné riziko, spíše ho můžeme považovat za pozitivní, neboť ideální interval výsledných hodnot je 1,5 až 2,5, což firma kromě roku 2009 splňuje.

Tabulka 4-10: Analýza ukazatelů likvidity

Ukazatele likvidity	2006	2007	2008	2009	2010
Běžná likvidita	2,00	1,81	2,47	3,56	2,43
Pohotová likvidita	1,38	1,21	1,69	2,02	1,56
Okamžitá likvidita	0,24	0,19	0,24	0,43	0,32
Oběžná aktiva	63658	62724	75161	58128	70969
Zásoby	19893	20815	23916	25188	25482
Krátkodobý finanční majetek	7757	6455	7426	7053	9437
Krátkodobé závazky	31813	34691	30388	16345	29156

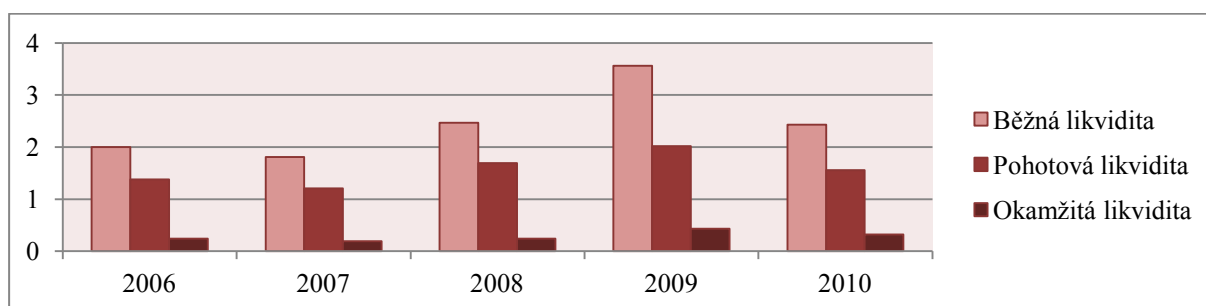
Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Pohotová likvidita má o něco horší výsledky než likvidita běžná. Optimálních hodnot dosahuje pouze v letech 2006 a 2007, kdy její výsledky spadají do předepsaného intervalu 1 –

1,5. V ostatních letech (2008 – 2010) se výsledné hodnoty pohybují něco málo nad tímto intervalem v průměru ve výši 1,8 (tj. v průměru o 0,3 nad intervalem).

Posledním ukazatelem likvidity je okamžitá likvidita, která poměřuje nejlikvidnější složky aktiv (hotovost a krátkodobé cenné papíry). Ideální hodnoty této likvidity by se měli pohybovat v rozmezí mezi 0,2 a 0,5. Tuto podmínku splňují všechny roky (mimo rok 2007 – 0,19) jejichž výsledné hodnoty kolísají v intervalu 0,24 - 0,43.

Graf: 4-13: Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.4.4 Analýza ukazatelů zadluženosti

Analýza zadluženosti se zaměřuje zejména na to, jak je financována dlouhodobá činnost podniku. Zjišťujeme, zda je společnost financována spíše z vlastních zdrojů nebo naopak ze zdrojů cizích (cizím kapitálem). Z provedené vertikální analýzy již víme, že společnost XY, s. r. o. je ve sledovaném období 2006 - 2010 financována v průměru z 68 % vlastním kapitálem. V roce 2010 to bylo dokonce ze 79 %.

Tabulka 4-11: Analýza ukazatelů zadluženosti

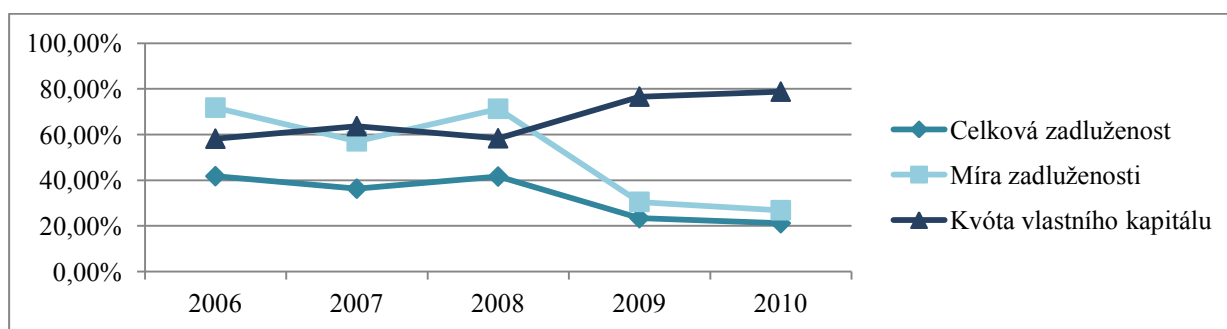
Ukazatele zadluženosti	2006	2007	2008	2009	2010
Celková zadluženost	41,74%	36,29%	41,58%	23,36%	21,15%
Míra zadluženosti	71,76%	57,02%	71,27%	30,50%	26,85%
Kvóta vlastního kapitálu	58,17%	63,65%	58,35%	76,58%	78,77%
Aktiva celkem	128653	145740	164639	131369	143293
Vlastní kapitál	74841	92757	96065	100601	112877
Cizí kapitál	53706	52890	68464	30686	30308

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Celková zadluženost této společnosti rok od roku klesá, výjimkou byl rok 2008, který narušil klesající trend a hodnota vzrostla na téměř 42 %, což odpovídá roku 2006 (tj. 41,74 %). Všechny výsledky se ovšem pohybují v doporučeném rozmezí 30 - 60 %, až na roky 2009 a 2010, kdy hodnota tohoto ukazatele klesla na 23,36 % a 21,15 %. Tento pokles nemusí být vždy pozitivní, neboť firma v převážné míře využívá vlastní kapitál, který je dražší než kapitál cizí, proto je vhodné pohybovat se v doporučeném intervalu zadlužení. Závisí však také na oboru podnikání společnosti.

Ukazatel míry zadluženosti má stejnou vypovídací schopnost jako celková zadluženost, oba ukazatele zadluženosti rostou s růstem závazků (dluhů) společnosti. Tento ukazatel má rovněž klesající vývoj, výjimku představuje opět rok 2008, kdy jeho hodnota skoro odpovídala hodnotě z roku 2006 (tj. 71,76 %). Nejnižší výslednou hodnotu 26,85 % získal rok 2010.

Graf: 4-14: Vývoj ukazatelů zadluženosti

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Kvóta vlastního kapitálu představuje doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti, má tedy opačný (rostoucí) vývoj. Součet obou ukazatelů by měl být roven 1, tato podmínka je v tomto případě splněna. Vyjadřuje, do jaké míry je společnost nezávislá, nejlepšího výsledku společnost dosáhla v roce 2010, kdy ze 78,77 % byla nezávislou.

4.5 Analýza soustav ukazatelů

Mezi soustavami ukazatelů pro zhodnocení celkové finančně-ekonomické situace podniku jsem si vybrala a zpracovala tři bankrotní modely (Altmanův model, Tafflerův model a model IN05) a jeden bonitní modely (Kralicekův quicktest).

U všech modelů jsem zpracovala tabulku, která obsahuje vypočítané hodnoty ukazatelů za jednotlivé roky 2006 – 2010 a výsledné hodnoty indexů. Následně jsem provedla jejich celkové zhodnocení.

Při výpočtu všech modelů jsem do Tržeb zahrнула jak tržby za prodej zboží, tak tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Stejný postup jsem provedla u Krátkodobých závazků, do kterých jsem zahrнула také krátkodobé bankovní úvěry, které jsou součástí položky Bankovní úvěry a výpomoci.

4.5.1 Altmanův model

Pro výpočet hodnot Altmanova modelu byla použita jeho nová verze z roku 1983 pro podniky, jejichž akcie nejsou obchodovány na burze (např. pro společnosti s ručením omezeným). Tento model se od původní verze liší ve čtvrtém ukazateli (Z_4), kdy tržní hodnota vlastního kapitálu v čitateli byla nahrazena účetní hodnotou vlastního kapitálu. Pokud chce podnik dosahovat uspokojivé finanční situace, musí být hodnota větší než 2,9.

Tabulka 4-12: Altmanův model

Altmanovo Z-skore		2006	2007	2008	2009	2010
Z_1	$0,717 * (\text{ČPK} / \text{aktiva})$	0,1098	0,1128	0,1243	0,1871	0,2092
Z_2	$0,847 * (\text{EAT} / \text{aktiva})$	0,1409	0,1477	0,0628	0,0568	0,0908
Z_3	$3,107 * (\text{EBIT} / \text{aktiva})$	0,7140	0,7019	0,3140	0,2757	0,4115
Z_4	$0,42 * (\text{Vlastní kapitál} / \text{cizí zdroje})$	0,5853	0,7366	0,5893	1,3769	1,5642
Z_5	$0,998 * (\text{Tržby} / \text{aktiva})$	1,6737	1,5311	1,5742	1,3197	1,3720
Z- skore	Hodnota indexu	3,2238	3,2301	2,6646	3,2163	3,6478

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Všechny výsledné hodnoty, kromě hodnoty z roku 2008, se pohybovaly v intervalu, který znamená pro podnik příznivou finanční situaci. Pouze zmíněný rok 2008 vykazuje hodnotu ($Z = 2,66$), která spadá do tzv. šedé zóny (zóna nevyhraněných výsledků).

O výsledcích Altmanova modelu můžeme říct, že jsou velice dobré, neboť žádná hodnota se nedostala pod hranici 1,2 (ohrožení firmy vážnými finančními problémy) a nevykazují tak žádné hrozby budoucích problémů, které by mohly podnik ohrožovat.

4.5.2 Tafflerův model

Tento model nám dá odpověď na otázku, zda naše firma odpovídá profilu úspěšné nebo naopak neúspěšné skupině podniků. Používá pouze 4 ukazatele, z nichž nejvyšší váhu má ukazatel první (X_1). U úspěšných podniků by měly být hodnoty indexů vyšší než 0,3 (malá pravděpodobnost bankrotu firmy).

Tabulka 4-13: Tafflerův model

Tafflerův model		2006	2007	2008	2009	2010
X_1	0,53 * (EBT / krátkodobé závazky)	0,3515	0,4346	0,1745	0,2471	0,3444
X_2	0,13 * (Oběžná aktiva / cizí zdroje)	0,1541	0,1542	0,1427	0,2463	0,3044
X_3	0,18 * (Krátkodobé závazky / aktiva)	0,0615	0,0492	0,0510	0,0327	0,0366
X_4	0,16 * (Tržby / aktiva)	0,2683	0,2455	0,2524	0,2116	0,2200
Hodnota indexu		0,8354	0,8834	0,6206	0,7377	0,9054

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Po vypočítání Taffelrova modelu můžeme říct, že společnost XY, s. r. o. ve všech analyzovaných letech připadá do skupiny úspěšných podniků. Menšího zhoršení se firma dočkala pouze roku 2008, kdy hodnota indexu klesla na 0,62 (tj. o 0,2628), což bylo způsobeno především poklesem VH před zdaněním (EBT). Nicméně tato skupina firem se nemusí žádného obávat bankrotu, neboť ji řadíme do pásma „nízké pravděpodobnosti bankrotu“.

4.5.3 Model IN05

Celkem existují 4 modely IN. V mé práci se zaměřím na model IN05, který patří k nejnovější verzi a nejlépe tak reprezentuje současné podmínky na trhu. Výjimečnost těchto modelů spočívá v tom, že byly sestaveny manžely Neumaierovými speciálně k hodnocení finančního zdraví českých firem v českém prostředí.

Tabulka 4-14 zobrazuje výsledné hodnoty indexu IN05. Jak můžeme vidět, všechny hodnoty se nacházejí nad horním limitem (1,60), což znamená, že podnik XY, s. r. o. s 92 % pravděpodobností nezkrachuje a s 95 % pravděpodobností bude tvořit hodnotu.

Hodnoty indexu měly rostoucí průběh do roku 2008, tehdy tento trend začal klesat a dosáhl ve sledovaném období (2006 – 2010) nejnižší hodnoty 1,7065, která je pouze o 0,1065 větší než horní limit. Pod tímto limitem by podnik již spadal do tzv. „šedé zóny“.

Nejlepšího výsledku podnik dosáhl v posledním sledovaném roce 2010, kdy výsledná hodnota indexu byla téměř 23. Významný vliv na výši této hodnoty měl především ukazatel X_2 . Přesněji nákladové úroky, které v tomto roce klesly na 36 tis. Kč, přičemž jeho průměr za roky 2006 – 2010 byl 514,2 tis. Kč.

Tabulka 4-14: Model INO5

Model INO5		2006	2007	2008	2009	2010
X_1	0,13 * (Aktiva / cizí zdroje)	0,3114	0,3582	0,3126	0,5565	0,6146
X_2	0,04 * (EBIT / nákladové úroky)	2,8159	4,5890	0,5163	0,8652	21,0889
X_3	3,97 * (EBIT / aktiva)	0,9124	0,8969	0,4012	0,3523	0,5258
X_4	0,21 * (Tržby / aktiva)	0,3522	0,3222	0,3312	0,2777	0,2887
X_5	0,09 * (OA / kr. závazky a úvěry)	0,1303	0,1418	0,1451	0,2194	0,2191
Hodnota indexu		4,5222	6,3081	1,7065	2,2711	22,7371

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

4.5.4 Kralicekův quicktest

Tento model obsahuje 4 ukazatele, přičemž každý ukazatel představuje jednu ze čtyř základních oblastí finanční analýzy.

Kvóta vlastního kapitálu (R_1) vypovídá o kapitálové síle podniku, která ve všech letech získala známku 1, v průměru dosahovala 67 %. Ukazatel R_2 , vypovídající o zadlužení, na tom byl trochu hůře, v letech 2006 – 2008 byl hodnocen známkou 3 (středně dobrý), roku 2007 dvojkou a jedničku (velmi dobrý) získal v posledním roce 2010. Průměrná známka za oba ukazatele R_1 a R_2 , která reprezentuje finanční stabilitu podniku, byla do roku 2008 konstantní (2 – dobrý), poté začala klesat a v roce 2010 se dostala na známku 1.

Tabulka 4-15: Kralicekův quicktest

Kralicekův quicktest		2006	2007	2008	2009	2010
R_1	Kvóta vlastního kapitálu	58,17 %	63,65 %	58,35 %	76,58 %	78,77 %
R_2	Doba splácení dluhu v letech	5,92 let	7,19 let	8,22 let	3,35 let	2,21 let
	Průběžná známka (finanční stabilita)	2	2	2	1,5	1
R_3	Rentabilita celkového kapitálu	22,98 %	22,59 %	10,11 %	8,87 %	13,25 %
R_4	CF v % podnikového výkonu	3,60 %	2,89 %	2,86 %	4,06 %	4,79 %
	Průběžná známka (výnosová situace)	2,5	2,5	3,5	3,5	3
	Výsledná známka	2,25	2,25	2,75	2,5	2

Zdroj: Vlastní zpracování (interní informace společnosti XY, s. r. o.).

Třetím ukazatelem je rentabilita celkového kapitálu (R3 - výnosnost), která má opačný vývoj. V prvních dvou letech (2006 a 2007) obdržela známku 1, v následujících letech 2008 a 2009 došlo k výraznějšímu zhoršení a následkem toho byl podnik hodnocen známkou 3. V posledním roce 2010 se projevilo mírné zlepšení a podnik vyšplhal na známku 2 (středně dobrý). Ukazatel R4, vypovídající o finanční výnosnosti podniku, obdržel ze všech čtyř ukazatelů nejhorší známky (2,5 – 3,5).

Celkově však můžeme hodnotit výsledek dobře, neboť nejhorší známka v roce 2008 činila 2,75, což ve stupnici hodnocení znamená dobrý výsledek. V ostatních letech pak vždy dosáhla (po zaokrouhlení) známky 2 (dobře).

5 Výsledky a doporučení pro podnik

Snahou této závěrečné kapitoly je zhodnotit výsledky finanční analýzy dosažené společností XY, s. r. o. za sledované období 2006 – 2010, které by měly být reálným obrazem hospodářské situace podniku a dále nastínit případná doporučení. Finanční analýza byla sestavena pomocí výpočtů technické analýzy, která zahrnuje jak matematické, tak statistické metody, pomocí nichž jsou zpracovány ekonomické data. Výsledky byly počítány ze standardních účetních výkazů společnosti XY, s. r. o. (rozvaha, VZZ, CF).

U slévárenské společnosti XY, s. r. o. byla realizována finanční analýza rovněž v období (2008 – 2009), kdy začala celosvětová hospodářská krize propuknout a následkem byly výkyvy ekonomického prostředí. Chce-li být společnost úspěšná a konkurenceschopná, musí umět pružně reagovat na změny na trhu. Doporučení zní, nejenom pro společnost XY, s. r. o., ale také pro ostatní společnosti, pravidelně provádět finanční analýzu, která jim umožní odhalovat nejen jejich nedostatky ve finančním řízení podniku, ale také jim lépe pomůže využít jejich silných stránek, které můžou zužitkovat ve svůj prospěch. Pro společnost XY, s. r. o. by se spíše vyplatilo najmout si vhodného externího dodavatele poradenských služeb, se zaměřením na finanční analýzu, který by byl z hlediska profesního i finančního výhodnější. Podnik by tak nemusel zaměstnávat další pracovníky nebo přetěžovat pracovníky stávající. Externího dodavatele není nutno najímat každoročně, ale pouze za určitý (3 roky) časový úsek.

5.1 Vyhodnocení absolutních ukazatelů finanční analýzy

Praktická část finanční analýzy byla započata analýzou absolutních ukazatelů, která zahrnovala vertikální a horizontální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty (VZZ). U rozvahy byla analyzována jak část aktiv (majetková struktura), tak strana pasiv (zdroje financování). Celkově od roku 2006 do roku 2010 aktiva vzrostla přibližně o 12 % (tj. 14 640 tis. Kč), tento růst by mohl být značně vyšší, kdyby roku 2009 (důsledky hospodářské krize) nedošlo k jejich snížení o 20,21 % (tj. 33 270 tis. Kč). Největší vliv na tento pokles měly krátkodobé pohledávky (OA), které se snížily oproti roku 2008 o téměř 41 % (tj. – 17 932 tis. Kč). Na celkové bilanční sumě aktiv se v roce 2010 téměř rovnocenně podílely stálá aktiva (50,37 %) a aktiva oběžná (49,53 %).

U vývoje finanční struktury (pasiv) společnosti XY, s. r. o., můžeme pozorovat, že položka vlastního kapitálu roste, což znamená, že při konstantní výši základního kapitálu byla společnost zisková. Důležité je, že podnik uchovává zisky ve společnosti pro jeho další rozvoj, což je evidentní ze stále rostoucího výsledku hospodaření minulých let. V průběhu celého období (2006 – 2010) můžeme potvrdit kladný vývoj hospodářského výsledku. Mimořádně úspěšné byly především roky 2006 a 2007. V následujícím roce 2008 klesl VH na polovinu a v roce 2009 tento pokles pokračoval. Rostoucího výsledku hospodaření se společnost dočkala až v roce 2010. Nezbyvá nic jiného, než polemizovat, do jaké míry byl VH ovlivněn hospodářskou krizí v průběhu období. Cizí kapitál se v průběhu sledovaného období podílel na celkových pasivech v průměru 33 %. Jejich nejvýznamnější složku tvoří krátkodobé závazky z obchodních vztahů. Firma by se měla více zaměřit na vytváření ostatních rezerv, do této položky spadají například rezervy na rizika a ztráty, které jsou tvořeny účetní jednotkou. Tato procedura není nijak časově náročná ani náročná na lidské zdroje. Jedná se o jednorázový účetní úkon, který je nutné zavést do účetnictví podniku a v dalších letech se stává pravidelným účetním postupem. Tvorba rezervy na rizika a ztráty se dotkne zejména financí podniku, je nutné odebrat část peněžní částky z disponibilního zisku (VH po zdanění) a tuto část přidělit na účet ostatních rezerv.

Druhým analyzovaným účetním výkazem je výsledovka. Z výkazu zisku a ztráty je patrné, že největší část výkonů tvoří tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které ve sledovaném období 2006 – 2010 v průměru tvořily téměř 100 % celkových výkonů. Naopak největší podíl na celkových nákladech nesla výkonová spotřeba.

5.2 Vyhodnocení rozdílových ukazatelů finanční analýzy

Finanční analýza také zahrnuje analýzu rozdílových ukazatelů, ve které se zkoumá vývoj ukazatele čistého pracovního kapitálu, který byl v průběhu sledovaného období rostoucí, což znamená, že firma má dostatek relativně volné částky kapitálu, která není vázaná na krátkodobé dluhy a může tak dobře reagovat na nutné (neočekávané nebo mimořádné) vynaložení finančních prostředků. Ve všech letech (2006 – 2010) se na oběžném majetku podniku podílejí o přibližně 4,6krát více krátkodobé pohledávky než krátkodobý finanční majetek.

U poměrových ukazatelů byla analyzovaná rentabilita, aktivita, likvidita a zadluženost. Ukazatele rentability nás informují, že společnost byla po celou dobu sledovaného období trvale zisková. Analyzované ukazatele (ROE, ROA a ROS) měly ve všech letech podobný vývoj. V letech 2006 – 2007 byl rostoucí a poté začal klesat a v roce 2010 se opět dostavil rostoucí trend. U analýzy ukazatelů aktivity jsem se zaměřila na obrat celkových aktiv, který převyšuje doporučené minimum (1) – podnik efektivně využívá svůj majetek. Negativní je ale jeho klesající trend, neboť se neustále snižuje počet, kolikrát se celková aktiva obrátí do tržeb. U doby obratu závazků a doby obratu pohledávek platí, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, nebo aby se tyto dva ukazatele alespoň rovnaly. To platí v roce 2006 a 2007, kdy firma je v průměru úvěrována dodavateli 6 dní. V ostatních letech (2008 – 2010) naopak naše firma úvěruje své odběratele (v průměru 9 dnů). Ze zjištěných údajů vyplývá, že společnost XY, s. r. o., by se měla snažit zkracovat dobu, po kterou úvěruje své odběratele. Tedy nastavit kratší doby splatnosti vystavených faktur a propracovat lepší systém jejich vymáhání nebo naopak prodloužení doby splatnosti faktur přijatých.

Ukazatele likvidity měří platební solventnost společnosti. Zahrnují ukazatele běžné likvidity, které se pohybují až na rok 2009 v doporučeném intervalu. Znamená to tedy, že oběžný majetek je schopen v případě nutnosti pokrýt krátkodobé závazky. Pohotová likvidita je na tom o něco hůře, než likvidita běžná. Optimálních hodnot dosahuje pouze v letech 2006 a 2007, kdy její výsledky spadají do předepsaného intervalu. V ostatních letech se v průměru pohybují o 0,3 nad intervalem. Podnik by měl zvážit možnosti efektivnějšího využívání peněžních prostředků, neboť přebytky krátkodobých peněžních prostředků na bankovních účtech jsou často úročeny nízkou úrokovou sazbou a tedy z pohledu ziskovosti je to neefektivní.

Firma vykazuje klesající trend ukazatele celkové zadluženosti, ta se pohybuje v letech 2006 – 2008 v doporučeném intervalu (30 – 60 %). V ostatních letech 2009 a 2010 hodnoty ukazatele klesly pod 24 %. Tento pokles nemusí být vždy pozitivní, neboť firma v převážné míře využívá vlastní kapitál, který je dražší než kapitál cizí. Neboť výhodou financování cizím kapitálem je tzv. daňový efekt. Náklady na cizí kapitál (placené úroky) jsou daňově uznatelným výdajem podniku, a proto je náklad na tento kapitál nižší o zmíněnou daňovou úsporu. Závisí však také na oboru podnikání společnosti.

5.3 Vyhodnocení soustav ukazatelů finanční analýzy

U analýzy soustav ukazatelů jsem se zaměřila především na model IN05, neboť jako jediný z bankrotních a bonitních modelů byl speciálně sestaven k hodnocení finančního zdraví českých firem v českém prostředí. Z jeho výsledků lze konstatovat, že firma se v průběhu sledovaného období 2006 – 2010 nachází nad horním limitem (1,60), což znamená, že podnik XY, s. r. o. s 92 % pravděpodobností nezkrachuje a s 95 % pravděpodobností bude tvořit hodnotu. Nejlepšího výsledku dosáhl v posledním analyzovaném roce 2010, kdy hodnota indexu byla až 6krát vyšší než průměrná hodnota v ostatních letech. Významný vliv na výši této hodnoty měly zejména nákladové úroky, které v tomto roce klesly na 36 tis. Kč, přičemž jeho průměr za roky 2006 – 2010 byl 514,2 tis. Kč.

6 Závěr

Tématem bakalářské práce bylo sestavení a zpracování finanční analýzy společnosti XY, s. r. o. v letech 2006 – 2010, zhodnocení současné ekonomické situace podniku a navržení doporučení, která by pomohla zlepšit finanční situaci analyzované společnosti.

Pro vypracování bakalářské práce byly použity informace z několika zdrojů. V teoretické části jsem vycházela především z vybraných knih, které se danou problematikou zabývají a nejlépe ji vystihují. Největší pozornost jsem věnovala praktické části, kde byly použity poznatky z teorie a zejména poznatky z interních zdrojů společnosti XY, s. r. o., která mi vyšla vstříc a tyto zdroje mi ochotně poskytla pro zpracování mé bakalářské práce.

Bakalářská práce je rozvržena do 6 kapitol. V první kapitole je obsažen úvod do problematiky společně s cílem práce. Druhá kapitola popisuje základní teorii k pochopení a objasnění daného tématu, dále jednotlivé metody, postupy a ukazatele potřebné k sestavení finanční analýzy. Třetí kapitola již spadá do praktické části bakalářské práce a popisuje analyzovanou společnost XY, s. r. o., její základní charakteristiky, historii, výrobu a údaje o společnosti pro rok 2010. Čtvrtá kapitola se zabývá především výpočtem a hodnocením jednotlivých ukazatelů finanční analýzy, které byly teoreticky popsány a vysvětleny v kapitole druhé. Předposlední pátá kapitola obsahuje návrhy a doporučení pro společnost XY, s. r. o. na základě provedené finanční analýzy.

Nezbytnou a důležitou součástí komplexu finančního řízení podniku je finanční analýza, jako všechny analýzy, také ona má své silné a slabé stránky, které mohou ovlivnit vypovídací schopnost vypočítaných výsledků. Mezi slabé stránky patří především vliv inflace na jednotlivé účetní výkazy (rozvaha, VZZ, cash flow), nedostatečné informace při porovnávání dosažených výsledků či účtování v tzv. historických cenách, které nebere na vědomí změny tržní hodnoty majetku, což má za následek zkreslení hospodářského výsledku aj.

Na základě provedené finanční analýzy aplikované na podniku XY, s. r. o., můžu říct, že se jedná o společnost s dobrou finanční stabilitou a finančním zdravím.

Doufám, že stanovené cíle bakalářské práce - stručně popsat teorii a východiska finanční analýzy, zhodnotit finanční stránku slévárenského podniku XY, s. r. o. a navrhnout možná řešení – se podařilo dosáhnout, a že čtenář získá základní přehled o hospodářské situaci tohoto podniku.

Seznam použité literatury

- [1] BLÁHA, Zdenek a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- [2] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [3] HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. Praha: C. H. Beck, 2004. 714 s. ISBN 80-7179-802-9.
- [5] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
- [6] KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [7] KONEČNÝ, Miloš. *Finanční analýza a plánování [Konečný, 2003]*. 8. vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2003. 102 s. ISBN 8086510-65-4.
- [8] KOVANICOVÁ, Dana a Pavel KOVANIC. *Poklady skryté v účetnictví: Díl II. Finanční analýza účetních výkazů*. Praha: Polygon, 1997. 288 s. ISBN: 80-85967-56-1.
- [9] KOVANICOVÁ, Dana a Pavel KOVANIC. *Poklady skryté v účetnictví: Díl III. Finanční analýza účetních výkazů*. Praha: Polygon, 1997. 275 s. ISBN 80-85967-58-8.
- [10] PATÁK, Milan. *Finanční analýza v podnikovém finančním rozhodování*. 1. vyd. Praha: VŠCHT, 1999. 134 s. ISBN 80-7080-369-X.
- [11] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [12] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [13] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-210-1775-9.
- [14] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

- [15] ŽIŠKA, Jiří. *Analýza vlastností Kralickova Quick Testu*. Plzeň, 2009. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta aplikovaných věd. Katedra matematiky.
- [16] Interní informace společnosti XY, s. r. o.
- [17] Výroční zpráva o hospodaření společnosti XY, s. r. o. za účetní období 1.1.2006 – 31.12.2006
- [18] Výroční zpráva o hospodaření společnosti XY, s. r. o. za účetní období 1.1.2007 – 31.12.2007
- [19] Výroční zpráva o hospodaření společnosti XY, s. r. o. za účetní období 1.1.2008 – 31.12.2008
- [20] Výroční zpráva o hospodaření společnosti XY, s. r. o. za účetní období 1.1.2009 – 31.12.2009
- [21] Výroční zpráva o hospodaření společnosti XY, s. r. o. za účetní období 1.1.2010 – 31.12.2010

Seznam zkratek

A	aktiva
CF	cash flow (peněžní toky)
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČPP	čisté pohotové prostředky
ČPM	čistý peněžní majetek
ČPPF	čistý peněžně – pohledávkový fond
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dluhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	earning after taxes (čistý zisk)
EBIT	earnings before depreciation, interest and taxes (zisk před úroky a zdaněním)
EBT	earnings before taxes (zisk před zdaněním)
KFM	krátkodobý finanční majetek
NM	nehmotný majetek
OA	oběžná aktiva
ROA	rentabilita celkového kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
T	tržby
TM	Tafflerův model
VH	výsledek hospodaření
VH BÚO	výsledek hospodaření běžného účetního období
Z	Altmanovo Z-skore

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB–TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě 25. 4. 2012

.....
Veronika Mertensová

Nádražní 159

747 22 Dolní Benešov

Seznam příloh

Příloha 1: Rozvaha v plném rozsahu společnosti XY, s. r. o. (v tis. Kč)

Příloha 2: Výkaz zisku a ztrát v plném rozsahu společnosti XY, s. r. o. (v tis. Kč)

Příloha 3: Výkaz cash flow XY, s. r. o. (v tis. Kč)

Příloha 4: Tamariho bodová stupnice